

JAARSTUKKEN 2017

Stichting Katholiek Onderwijs Volendam

23 mei 2018

Jaarverslag 2017 van de Stichting Katholiek Onderwijs Volendam

Samen werken aan kwaliteit

VOORWOORD	3
ALGEMENE INFORMATIE	4
STICHTING KATHOLIEK ONDERWIJS VOLENDAM	4
MISSIE EN VISIE	4
MISSIE	4
VISIE	5
DE ORGANISATIE	5
HET BESTUUR	5
HET MANAGEMENT	6
DE STAF	6
ORGANOGRAM	7
BESTUURSVERSLAG	7
OP KOERS	7
LEERLINGEN EN LEERLINGAANTALLEN	8
ONDERWIJS	8
PERSONEEL	9
MEDEZEGGENSCHAP	11
MATERIELE ZAKEN	12
OVERIGE ZAKEN	13
PRIMAIR ONDERWIJS	14
SCHOLEN EN DIRECTIES	14
DE KERN VAN HET PRIMAIR ONDERWIJS	14
BASISKWALITEIT EN EIGEN AMBITIES	15
KWALITEITSBELEID	17
ZELFEVALUATIE EN AUDIT	18
ONDERWIJSOPBRENGSTEN EN TREND	18
EINDTOETSEN GROEP 8 EN TREND	19
PERSONEELSBELEID EN PROFESSIONELE ONTWIKKELING	20
WERVING EN SELECTIE	20
GESPREKKENCYCLUS	21
FORMATIE	21
LEREN VAN EN MET ELKAAR	21
ORGANISATIE EN PROFESSIONELE CULTUUR	22
LEERLINGENAANTALLEN	23
MR EN GMR PRIMAIR ONDERWIJS	23
UITSTROOMGEGEVENS	24
BREED EN VERDIEPEND AANBOD	24
PERSONEEL	25
VOORTGEZET ONDERWIJS	26
SCHOOL	26
MANAGEMENT DON BOSCO COLLEGE	26
LEERLINGENAANTALLEN	26
DE PMR VAN HET VOORTGEZET ONDERWIJS	27
RESULTATEN	28
RENDEMENT ONDERBOUW	28
RENDEMENT BOVENBOUW	29
KWALITEITSVERBETERING DBC	30
CONTINUITEIT LESPROGRAMMA DBC	31
LEERLINGENBEGELEIDING	32
PO-VO	33
TEVREDENHEIDSONDERZOEK BIJ OUDERS EN LEERLINGEN	33
PERSONEELSBELEID VO	35
WERVING EN SELECTIE	35
FUNCTIEMIX	36
GESPREKKENCYCLUS	36
ICT	37
HUISVESTING	37

HET FINANCIEEL BELEID	..38
ALGEMEEN.....	38
HISTORIE	38
ANALYSE FINANCIELE POSITIE	38
WEERSTANDSVERMOGEN.....	38
GRATIS SCHOOLBOEKEN	39
GEEN OUDERBIJDRAGE	39
BALANS PER 31-12-2017	40
BEGROTING EN ALGEMEEN FINANCIEEL BELEID	40
TOELICHTING ENKELE CIJFERS BALANS 2017 T.O.V. 2016.....	40
TOELICHTING ENKELE CIJFERS EXPLOITATIEREKENING 2017 T.O.V. BEGROTING 2017	41
TOELICHTING ENKELE CIJFERS EXPLOITATIEREKENING 2017 T.O.V. 2016.....	42
TREASURYVERSLAG	43
CONTINUITEITSPARAGRAAF	44
OVERIGE RAPPORTAGES	45
GEGEVENS OVER RECHTSPERSOON	..46
COLOFON	46

VOORWOORD

In een tijdperk waarin ontwikkeling, beweging en verandering constante factoren zijn, is het van belang om van tijd tot tijd stil te staan en in het hier en nu te reflecteren op dat wat is geweest.

In dit document blikken wij met u terug op het jaar 2017 van de Stichting Katholiek Onderwijs Volendam. Een jaar waarin de scholen bruisten van activiteiten en door de inspectie positief beoordeeld werden. Tegelijkertijd was het een jaar waarin we de uitdagingen voor de toekomst helder in beeld kregen.

In 2017 hebben alle geledingen opbrengstgericht samengewerkt waarbij de kernwaarden hoge kwaliteit van de leerkrachten, respectvol met elkaar omgaan, veiligheid, goede leerresultaten, leerlingen uitdagen en de katholieke identiteit als uitgangspunt dienden.

Zijn we daarin goed op weg? Zeker!

Het antwoord op de vraag of het bestuur van de Stichting Katholiek Onderwijs Volendam (SKO Volendam) zorgt voor onderwijs van voldoende kwaliteit, is ja. Bovendien zorgt de Stichting Katholiek Onderwijs Volendam voor verbeteringen als het nodig is en hanteert zij een gedegen financieel beleid.^a

Is er nog ruimte voor verbetering? Zeker!

Voor het bestuur geldt dat de centrale aansturing ertoe leidt dat scholen een min of meer gelijke kwaliteit moeten bieden. Ontwikkelingen op individuele scholen verlopen soms langzamer dan nodig is, omdat de overige scholen mee moeten ontwikkelen in dezelfde richting. Wij stellen vast dat de kwaliteitsverschillen tussen scholen misschien groter zijn dan het bestuur zich realiseert. Dit geldt onder andere voor de kwaliteit van de lessen. Vooral in de kernwaarden 'hoge kwaliteit van de leraren' en 'leerlingen uitdagen' kan op de scholen nog verbetering plaatsvinden.^b

Momenteel wordt hard gewerkt aan het ontwikkelen van strategisch beleid voor de komende jaren. Daarbij blikken we terug en nemen we de aanbevelingen van de inspectie ter harte. Ook nemen we de opbrengsten van tevredenheidsonderzoeken bij leerlingen, ouders en leerkrachten mee. We kijken echter ook verwachtingsvol vooruit en denken na over hoe ons onderwijs de komende jaren zinvol kan bijdragen aan de toekomst van onze leerlingen.

Nu eerst de reflectie op het afgelopen jaar. De voorliggende jaarstukken 2017 bestaan uit twee delen: een inhoudelijke terugblik en een financieel verslag. Met dank aan alle betrokkenen die hebben bijgedragen aan de mooie ontwikkelingen binnen de organisatie, bied ik u deze stukken van harte aan.

Margareth Runderkamp
Uitvoerend Bestuurder SKO Volendam

---

^a Eindrapport inspectie maart 2017

^b Eindrapport inspectie maart 2017

1. Algemene informatie

1.1. Stichting Katholiek Onderwijs Volendam

Stichting Katholiek onderwijs Volendam is het bevoegd gezag van een brede scholengemeenschap voor Voortgezet Onderwijs en negen basisscholen, waaronder één school voor speciaal basisonderwijs, in Volendam. Gezamenlijk boden de scholen in 2017 onderwijs aan 3674 leerlingen, waarvan 1645 in het Voortgezet Onderwijs en 2029 in het Primair Onderwijs.

In de statuten van de SKO Volendam is de volgende doelstelling opgenomen:

De stichting heeft ten doel de bevordering van het primair onderwijs in Edam-Volendam en van het voortgezet onderwijs in Edam-Volendam en omstreken. De stichting geeft onderwijs op katholieke grondslag.

Dat betekent conform de statuten:

- Een onderwijskundige inrichting die rekening houdt en recht doet aan de inspiratiebron van waaruit wordt gewerkt;
- Een pedagogisch klimaat, dat gebaseerd is op en de ruimte geeft aan de normen en waarden die mede vanuit de inspiratiebron worden nagestreefd;
- Een zinvolle relatie van de onderwijsinstelling met de geloofsgemeenschap.

1.2. Missie en Visie

Missie

De SKO Volendam biedt vanuit haar katholieke identiteit onderwijs van hoge kwaliteit aan de leerling met de aandacht die het toekomst. De ontwikkelingsmogelijkheden zijn gericht op het unieke talent van het kind.

In een stabiele, herkenbare en veilige omgeving werkt de SKO Volendam al ruim vijftig jaar aan het bijbrengen van kennis en vaardigheden. In de vorming van de leerlingen staat het bijbrengen van waarden als respect voor elkaar en sociale verantwoordelijkheid op de eerste plaats. Het onderwijs vindt plaats in een energiek, stimulerend en modern leerklimaat, werkend met eigentijdse middelen en moderne lesmethoden. Voor iedere leerling moet kunnen gelden: "Met de volle inzet van de docenten worden de talenten van de leerling optimaal ontwikkeld". In de dagelijkse omgang met de leerlingen en bij het geven van onderwijs laten de scholen zich daarbij inspireren door hun katholieke identiteit.

De SKO Volendam ziet het als haar opdracht om de leerlingen voor te bereiden op een passende vervolgopleiding en op een zelfstandig bestaan in een moderne samenleving, waar zij naar vermogen een bijdrage aan kunnen leveren.

Visie

Visie op leren

De scholen van de SKO Volendam zijn inspirerende en op waarden gerichte organisaties, met oog voor het belang van de economische omstandigheden, en ervoor wakend dat technocratische belangen overheersen.

De aandacht voor de leeropbrengst is in balans met het pedagogisch klimaat en de respectvolle omgang met elkaar. Daarbij geldt dat de docent begaan is met de leerling, voor elke leerling een passend hoge lat zoekt en werkt vanuit intrinsieke motivatie om het kind in zijn ontwikkeling verder te brengen.

Binnen de SKO Volendam wordt de aandacht nadrukkelijk óók op morele vorming, persoonlijkheidsvorming, sociale/culturele vorming en kritische meningsvorming gericht. Het (wereld)burgerschap van leerlingen dient niet alleen in theorie, maar ook in een daadwerkelijke interactie met verschillende culturele uitingen en de internationale gemeenschap plaats te vinden.

Visie op organisatie

Het realiseren van goede onderwijsresultaten wordt bereikt door de docenten die zowel hun pedagogisch-didactische vaardigheden als hun kennisniveau blijvend ontwikkelen. Het is daarbij een gewone zaak dat medewerkers elkaar stimuleren, zich verantwoorden en elkaar aanspreken op gedrag en resultaat.

De maatschappelijke eisen die worden gesteld aan het onderwijs vergen van de organisatie en de medewerkers flexibiliteit en het handhaven van een professionele cultuur. Medewerkers en leerlingen worden daarom voortdurend gestimuleerd te werken aan hun eigen ontwikkeling en resultaten.

De SKO Volendam hecht grote waarde aan de kwaliteit van het onderwijs, van het personeel en van de faciliteiten en ondersteunende voorzieningen. Zij werkt planmatig aan de verbetering van het onderwijs en ondersteunende processen. De kwaliteit moet zichtbaar zijn in meetbare resultaten.

1.3 Organisatie

Binnen de SKO Volendam is gekozen voor het one-tier bestuursmodel. Dat betekent dat het Toezichthoudend bestuur en het Uitvoerend bestuur samen het bestuur vormen van de stichting, waarbij de uitvoerend bestuurder verantwoordelijk is voor de algehele en dagelijkse aansturing van de organisatie. De verdeling van taken, rollen en bevoegdheden staat beschreven in de statuten en in het managementstatuut.

Het bestuur

Uitvoerend bestuurder:	Mevr. M.R.M. Runderkamp	
Leden Toezichthoudend Bestuur:	Mevr. P.L.A. Kras	voorzitter
	Dhr. E.C.J. Bond	
	Dhr. E.W.J.M. Schokker	vicevoorzitter
	Dhr. C.A. Tol	
	Mevr. Drs. C.G. Schermer	
	Mevr. Drs. N. Engbers	
	Dhr. J.G. Schoorl	

Het Toezichthoudend bestuur vergaderde in 2017 zeven keer en was daarnaast aanwezig bij belangrijke school- en stichtingsevenementen. Ook werden enkele basisscholen bezocht en werd overlegd met de directeuren van de basisscholen, het managementteam van het Don Bosco College en de medezeggenschapsorganen (MR voor het VO en GMR voor het PO). Jaarlijks evalueert het voltallige bestuur op haar functioneren en neemt de inzichten die worden verkregen uit deze zelfevaluatie als aanbevelingen mee.

Het management

Het Don Bosco College, voor voortgezet onderwijs, wordt geleid door een tweehoofdige schoolleiding die daarbij ondersteund wordt door een vijftal afdelingsleiders. Zij vormen samen het management team (MT). Voor het basisonderwijs is een bovenschools manager primair onderwijs (BMPO) aangesteld, die leiding geeft aan de directeuren van de negen basisscholen. Samen vormen zij het directieoverleg (DO).

Directie Don Bosco College: Dhr. J.J.M. Braakman (rector)
Mevr. A.C.C. M. Veelenturf (conrector)

Bovenschools Manager Primair Onderwijs: Mevr. W. Tjalsma

De taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van het management binnen de SKO Volendam zijn vastgelegd in de statuten en de managementstatuten voor de verschillende geledingen. De Uitvoerend Bestuurder overlegt wekelijks met de directie van het Don Bosco College en de BMPO en woont regelmatig vergaderingen van het MT en het DO bij.

De staf

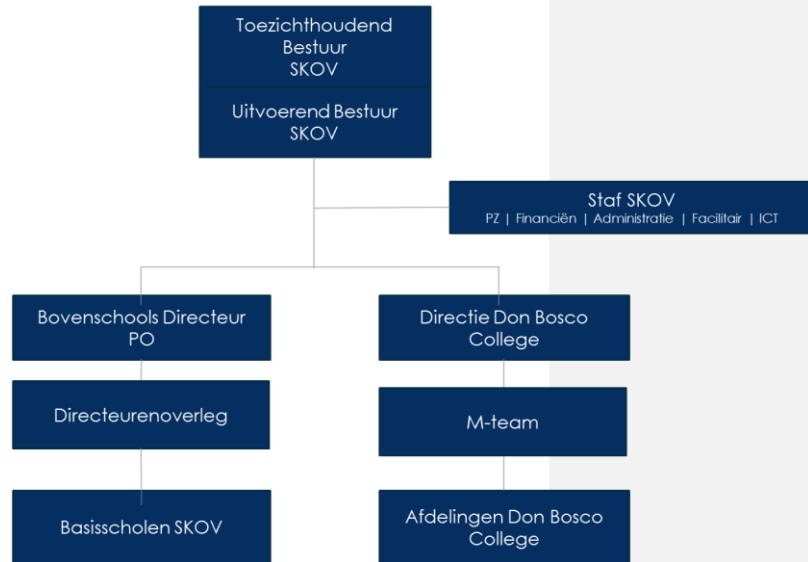
Bestuur en management worden ondersteund door een stafbureau. Daarbij zijn de volgende domeinen belegd

- * Financiële- en materiële zaken
- * Personele zaken, personeels- en salarisadministratie
- * Administratieve ondersteuning DBC
- * ICT

Organogram

Organogram Stichting Katholiek onderwijs Volendam, SKOV

2. Bestuursverslag

1.1. Op koers

In het jaar 2017 werd zowel binnen het VO als het PO verder gewerkt binnen het eerder vastgestelde strategisch beleid. Het schoolplan van het DBC loopt van 2014 tot 2018 en de schoolplannen van de basisscholen lopen van 2015 tot 2019. In de hoofdstukken Primair Onderwijs (blz.18) en Voortgezet Onderwijs (blz.30) worden de ontwikkelingen binnen de verschillende afdelingen nader beschreven.

Gezien de naderende eindtijd van de schoolplannen zijn de eerste activiteiten om tot nieuw strategisch beleid te komen in 2017 al opgestart. Deze activiteiten worden voortgezet in 2018 en zullen eind 2018 moeten leiden tot nieuwe koersplannen voor zowel VO als PO. In het schooljaar 2018-2019 zal ook een koersdocument voor de SKO Volendam uitgewerkt worden waarbij onze identiteit en andere overkoepelende thema's centraal zullen staan.

2.2. Leerlingen

De scholen van de Stichting Katholiek Onderwijs Volendam zijn gevestigd in de regio Waterland. Het aantal geboortes in de deze regio neemt al jaren gestaag af. Dit vertaalt zich naar dalende leerlingaantallen in zowel PO als VO.

Ontwikkeling leerlingaantallen

	2017	2016	2015	2014
Don Bosco College	1645	1727	1770	1744
Totaal Primair Onderwijs	2032	2107	2164	2252
Totaal SKO Volendam	3.677	3834	3934	3996

Het leerlingaantal binnen de Stichting is met ca. 4,1% afgenomen.

De dalende leerlingaantallen in het PO hebben er in 2017 toe geleid dat twee basisscholen, De Zuidwester en de St. Petrus, zijn samengevoegd. Daarmee hield per 1-8-2017 De Zuidwester formeel op te bestaan. De prognoses voor de toekomst van de basisscholen laten een verdere daling zien:

- Prognose 01-10-'18 terugloop met 82 leerlingen
- Prognose 01-10-'19 terugloop met 10 leerlingen
- Prognose 01-10-'20 terugloop met 27 leerlingen

Om de krimp in het PO goed op te kunnen vangen zal er een strategische personeelsplanning worden gemaakt waarbij de verwachting is dat er, mede door natuurlijk verloop, geen gedwongen ontslagen nodig zullen zijn.

Na jaren van groei is de krimp inmiddels in het VO ook merkbaar. De dalende leerlingaantallen vormen een uitdaging die complexer is dan in het PO. Om deze uitdaging aan te gaan is in 2017 een werkgroep opgestart die een schets maakt van het Don Bosco College van de toekomst. Wat is de visie op ons onderwijs in de toekomst, welke keuzes willen en kunnen we maken en hoe richten we de school en het onderwijs in als de school mogelijk 400 leerlingen minder telt? De werkgroep formuleert een advies aan de directie en het bestuur waarna ook voor het VO een strategische personeelsplanning wordt opgesteld. Of dit zal leiden tot gedwongen ontslagen is momenteel nog niet duidelijk.

2.3 Onderwijs

Zoals in de missie en visie verwoord sturen we binnen de SKO Volendam op goed onderwijs. We ambiëren dat de inspectie-oordelen over het onderwijs in de volle breedte minimaal voldoende zijn. Daarbij streven we er naar dat kinderen op een eigentijdse manier kunnen leren en hun talenten ontplooiën. De basiskwaliteit van het onderwijs op onze scholen is op orde. In 2017 werd dit bevestigd tijdens een bestuurs-gericht inspectiebezoek.

De inspectie concludeerde in 2017:

Het bestuur zorgt voor onderwijs van voldoende kwaliteit, stuurt waar nodig op verbeteringen van de resultaten en zorgt voor deugdelijk financieel beheer. Het bestuur heeft voldoende zicht op de organisatie en de onderwijsresultaten en ziet er op toe dat verbeteringen worden doorgevoerd en afspraken worden nagekomen. Op bestuurlijk niveau is sprake van een professionele cultuur. De SKO Volendam stelt hoge verwachtingen voor resultaten van alle scholen.

Hoewel nog binnen de bandbreedte van de inspectie vragen de resultaten van het Don Bosco College, en dan met name de eindexamenresultaten voor de afdelingen Havo en VWO, wel om aandacht. Waar de school in 2012 nog tot de top van Nederland behoorde is er de laatste jaren sprake van dalende opbrengsten in de bovenbouw Havo en VWO. In het inspectierapport werd geconcludeerd dat de actieve betrokkenheid, evenals taakgerichtheid van leerlingen net voldoende is, dat er sprake is van weinig differentiatie en dat er grote verschillen zijn in kwaliteit tussen leraren. De directie van het Don Bosco College heeft in schooljaar 2017-2018 een verbeterplan uitgewerkt en ingezet. De resultaten worden door het bestuur nauwlettend gevolgd.

Een ander belangrijk onderwerp voor het onderwijs in de scholen van de SKO Volendam is het burgerschapsonderwijs. Alle scholen besteden hier aandacht aan maar de vraag is of dit voldoende effectief is om onze leerlingen goed voor te bereiden op een plaats in de maatschappij van de toekomst. Dit onderwerp zal nadrukkelijk terugkomen in de strategische plannen.

De SKO Volendam participeert in twee samenwerkingsverbanden t.b.v. het Passend Onderwijs, één voor PO en één voor VO. Er is sprake van een constructieve, leerlinggerichte samenwerking waarbij afspraken over ondersteuningsmiddelen, toelaatbaarheid tot SBAO, SO, PRO en LWOO in goed overleg gemaakt worden.

2.4 Personeel

De SKO Volendam prijst zich rijk met de inzet en betrokkenheid van het personeel. In alle lagen zijn de medewerkers gemotiveerd om een steentje bij te dragen aan een goede toekomst voor onze leerlingen.

Ondanks de teruglopende leerlingaantallen zijn er, ook in 2017, geen medewerkers in het Risico Dragend Deel van de Formatie (RDDF) geplaatst. Of dat ook de komende jaren gaat lukken is nog maar de vraag. De omvang van het natuurlijk verloop en het tempo van de krimp zijn daarbij factoren die meespelen.

2.4.1. Personeelssamenstelling SKO Volendam per 1 oktober 2017

	2017	2016	2015	2014
Aantal personeelsleden PO	208	196	201	201
Aantal personeelsleden VO	206	204	206	200
Totaal aantal personeelsleden SKO Volendam	414	400	407	401
Gemiddelde leeftijd van het personeel PO	43,69 jaar	43,87 jaar	43,13 jaar	43,54 jaar
Gemiddelde leeftijd van het personeel VO	46,57 jaar	46,47 jaar	46,29 jaar	46,31 jaar
Totaal aantal fulltime medewerkers SKO Volendam	149			
Totaal aantal parttime medewerkers SKO Volendam	265			

2.4.2. Personeelssterkte SKO Volendam per geslacht

1-10-2017

Vrouw	
Aantal personeelsleden	300
Bezetting (wtf)	198,2096
Man	
Aantal personeelsleden	114
Bezetting (wtf)	105,8164

2.4.3. Personeelssterkte SKO Volendam per deeltijdcategorie, 1-10-2017

	Totaal	0 – 0.2	0.2 – 0.4	0.4 – 0.6	0.6 – 0.8	0.8 – 1.0	>=1.0
Aantal personen	414	11	30	111	61	52	149
Bezetting (wtf)	304,0260	1,0795	10,0279	57,2422	41,8972	43,7976	149,9816

2.4.4. Personeelssterkte SKO Volendam per leeftijdscategorie, 1-10-2017

		0/19	20/24	25/29	30/34	35/39	40/44	45/49	50/54	55/59	60/64
Totaal											
Aantal personen	414	0	22	44	56	45	33	35	38	73	58
Bezetting (wtf)	304,0260		19,1928	36,7807	39,7086	31,1896	21,1405	23,9157	26,6599	51,9282	45,1578

2.4.5. Ziekteverzuim PO en VO

Verzuimcijfers	2016		2017	
	SKO Volendam OP	SKO Volendam OOP	SKO Volendam OP	SKO Volendam OOP
PO	2,92%	6,15%	3,18	1,15
VO	3,12%	0,84%	3,54	1,19

2.4.6. Functiemix

Alle kandidaten die vanwege afronding van hun eerstegraads studie nog gebruik mochten maken van het entreerecht, hadden aangegeven in aanmerking te willen komen voor een LD-functie. Zonder uitzondering hebben deze docenten het beoordelingstraject met positief resultaat doorlopen. Na afloop van deze periode waarin LD-functies alleen waren opengesteld voor docenten die gebruik mochten maken van het entreerecht, is één docent die in de wachtkamer stond voor een LD-functie, begonnen aan het beoordelingstraject.

Voor de LD-functies is het door de overheid vastgestelde percentage gehaald.

Het beleid ten aanzien van het solliciteren naar een LC-functie is in de loop van het jaar gewijzigd. Met het oog op de onbekende gevolgen van de leerlingendaling is in het eerste half jaar een minimaal aantal LC-functies open gesteld. In het tweede half jaar is dat aantal verruimd in het streven om de door de overheid vastgestelde functiemix te halen. De kandidaten hebben een positief beoordelingstraject doorlopen of zijn daar mee bezig. Het beoogde percentage LC is nog niet bereikt.

2.5. Medezeggenschap

Het overleg met de MR is in de loop van het jaar veel constructiever geworden. De fase van vooroverleg over plannen en nota's wordt meer structureel belegd, waardoor advies of instemming op nota's vlotter verloopt. Verschillen in inzichten over hoe medezeggenschap georganiseerd moet worden zijn verminderd. In het eerste half jaar bleek het niet altijd mogelijk om tot overeenstemming te komen waardoor het formatieplan geen instemming kon krijgen en evenmin het functieboek en het managementstatuut.

De onderwijskundige nota's en plannen zoals 'herprofilering onderbouw HA' en 'vernieuwing beroepsgerichte programma's vmbo' konden wel op instemming rekenen.

Gedurende het laatste kwart van 2017 is de werkrelatie met de (P)MR in een andere dynamiek terecht gekomen. Dit heeft geresulteerd het afgeven van een positief advies op de begroting en op het starten van een zogeheten trajectklas. Bovendien zijn er besprekingen gestart om te komen tot uitgangspunten voor het financiële beleid voor het DBC.

2.6. Materiële zaken: huisvesting en onderhoud

In 2017 is er flink geïnvesteerd in huisvesting en onderhoud conform het meerjaren-onderhoudsplan.

Gebouwen

Het grote onderhoud binnen in de St. Jozefschool is in 2017 afgerond. De Jozefschool ziet er nu ook op de bovenverdieping weer prachtig uit. Ook de De Spinmolen is van binnen helemaal aangepakt en van frisse kleuren voorzien. Tevens is er in de aula en de gangen een nieuw plafond geïnstalleerd en worden de les lokalen in 2018 voorzien van nieuw marmoleum.

Met de gemeente zijn we nog steeds in overleg over de verhuizing van de St. Vincentiuschool naar het gebouw van De Zuidwester dat per augustus 2018 vrij komt. Zoals het er tot nu toe uitziet wordt gekozen voor de optie nieuwbouw.

In het kader van schoolgebouwen voor het basisonderwijs zal met de gemeente en met de besturen van de andere scholen overleg gestart worden over een nieuw Integraal Huisvestingsplan (IHP). Dit is voor de SKO Volendam van groot belang omdat er verschillende gebouwen ouder zijn dan 40 jaar.

Speelpleinen

In 2016 is samen met Jantje Beton een project gestart om de speelpleinen van de basisscholen te vernieuwen. Samen met leerlingen en ouders zijn plannen ontwikkeld om tot leukere, actievere en groenere speelpleinen voor onze leerlingen te komen. De bedoeling is ook om die meer voor de omgeving ter beschikking te stellen. De uitvoering heeft grotendeels in 2017 plaatsgevonden maar met name het plein van de St. Nicolaas en J.F. Kennedyschool wordt in de loop van 2018 onder handen genomen.

Financiën

De SKO Volendam is een financieel stabiele organisatie die op alle kern- en stuurgetallen ruimschoots voldoet aan de daartoe gestelde normen. Gezien de positieve financiële situatie heeft het bestuur ervoor gekozen om in de periode 2015-2018 extra te investeren in het onderwijs middels zogenoemde impulsinvesteringen. Het management van de scholen kon ook in 2017 plannen indienen voor extra investeringen. De gewenste investeringen lagen vooral op het gebied van ICT (personeel en materieel), inrichting binnen en buiten (schoolpleinen) en het ontwikkelen van onderwijs in Wetenschap en Techniek. Alle aanvragen zijn gehonoreerd, met het effect dat er sprake is van een negatief resultaat aan het eind van het boekjaar 2017. Dit resultaat is gepland en derhalve conform de beleidsvoornemens van het bestuur. Het jaar 2018 is het laatste jaar van het "impulsplan".

Gezien het feit dat de leerlingaantallen dalen en er in het verleden voor is gekozen om geen medewerkers in de RDDF te plaatsen is de verwachting dat er de komende drie jaar sprake zal zijn van een negatieve exploitatie. Dit zal de omvang van het vermogen beïnvloeden. De gevolgen van de teruglopende leerlingaantallen en de visie en de koers die daarbij moeten worden ontwikkeld vormen een strategische uitdaging maar in het licht van de financiële positie van het bestuur op de korte termijn geen financieel probleem.

Voor de lange termijn zal een stabiele, sluitende meerjarenbegroting worden ontwikkeld met behulp van de bouwstenen:

- Strategie
- Leerlingprognoses
- Risico analyse
- Meerjaren investeringsplan
- Meerjaren onderhoudsplan
- Meerjaren formatieplan

2.7. Overige zaken

Afhandeling van klachten

In het leerlingenstatuut staat een klachtenprocedure. De procedure geldt ook voor ouders/verzorgers. Het betreft hier de weg voor officiële klachten. Veruit de meeste klachten over de dagelijkse gang van zaken in de school worden in eerste instantie in goed overleg met de betrokkenen opgelost. Er zijn geen gevallen bij onze vertrouwenspersoon gemeld en er zijn geen meldingen bij de landelijke klachtencommissie binnengekomen.

PRIMAIR ONDERWIJS

Scholen en directies per 1 augustus 2017

Basisschool	Directeur
De Blokwhere	dhr. Vincent Tol
St. Jozefschool	dhr. Kees Tuip
St. Nicolaasschool	dhr. Loek Kras
St. Petruschool	dhr. William Zwarthoed
J.F. Kennedyschool	dhr. Henk Bond
De Spinnmolen	mevr. Lucia van der Velden
De Springplank	dhr. Freek Steur
't Kofschip	dhr. Johan Bond

Speciaal basisonderwijs

St. Vincentiuschool	dhr. drs. Evert Kroon
---------------------	-----------------------

Vanaf schooljaar 2017-2018 hebben enkele directiewisselingen plaatsgevonden.

Dhr. Cees Schilder is met pensioen gegaan. Met ingang van het nieuwe schooljaar is dhr. William Zwarthoed directeur van de St. Petruschool geworden. In verband met de fusie tussen De Zuidwester en de St. Petruschool is dhr. Jaap Molenaar geen directeur meer van De Zuidwester. Hij is vanaf augustus 2017 interim-directeur op 't Kofschip i.v.m. langdurige afwezigheid van dhr. Johan Bond.

Op De Springplank is dhr. Freek Steur directeur geworden. De vacante plaats op De Spinnmolen is ingenomen door een nieuwe directeur van buiten; mevr. Lucia van der Velden.

Verder is dhr. Jan Tol aan het eind van het cursusjaar met pensioen gegaan.

De nieuwe Bovenschools Manager voor Primair Onderwijs (BMPO) per 1 augustus 2017 is mevr. Wilma Tjalsma.

De kern van het primair onderwijs

Het Primair Onderwijs heeft van het bestuur een toekomstgerichte uitdaging meegekregen waar de nieuwe Bovenschools Manager vanaf augustus leiding aan geeft.

Doelstelling van de SKO Volendam blijft om de leerlingen in Volendam een hoge onderwijskwaliteit te bieden.

De scholen zijn voortdurend bezig het onderwijs en de begeleiding zodanig in te richten dat optimaal wordt ingespeeld op de ontwikkeling van kinderen. Regelmatig vinden evaluaties plaats op basis waarvan de scholen kunnen vaststellen welke resultaten overeenkomen met de verwachtingen en welke verbetering behoeven. Minimale eis is dat alle scholen tenminste voldoen aan een voldoende toezichtarrangement van de Inspectie. In 2017 hebben vier scholen van de Stichting Katholiek Onderwijs Volendam inspectiebezoek gehad en heeft tegelijkertijd het bestuursgerichte kwaliteitsonderzoek plaatsgevonden. Alle scholen hebben het predicaat basisarrangement behouden. 't Kofschip heeft zelfs een goede beoordeling ontvangen. Een mooie bevestiging dat de basiskwaliteit op de SKO Volendam scholen in orde is.

Tegelijkertijd is het besef gekomen dat het onderwijs in de basis goed is maar nog wel traditioneel is gebleven. Ook vanuit de kwaliteitsonderzoeken van de Inspectie is bevestigd dat er t.a.v. het primaire proces nog veel te ontwikkelen valt.

Aandachtspunten die genoemd zijn:

- ✓ Verrijken en versterken van pedagogisch-didactisch handelen van leraren
- ✓ Meer onderwijs op maat bieden
- ✓ Waar mogelijk meer samenhang in het curriculum aanbrengen

Vanaf het nieuwe schooljaar zijn de directeuren en medewerkers aan de slag gegaan met het ontwikkelen van een eigentijdse en toekomstgerichte visie op het onderwijs, als basis voor verder handelen.

Basiskwaliteit en eigen ambities

De ambities van de scholen van de Stichting Katholiek Onderwijs Volendam staan geformuleerd in het schoolplan wat loopt over de periode 2015-2019. Het accent van de door de SKO Volendam gestelde doelen in het schoolplan ligt met name op het cognitieve vlak:

- Bij de 25% beste scholen van Nederland horen;
- De uitstroom van het SBO naar het reguliere VO is tenminste 90%;
- De verwijzing van het PO naar het S(B)O ligt onder het landelijk gemiddelde van 3%;
- De kwaliteitscyclus actief doorlopen om het onderwijs naar een hoger niveau te tillen.

Naast cognitieve ontwikkeling is het welbevinden van leerlingen minstens even belangrijk. Alle scholen gebruiken waar nodig programma's die hiervoor ontwikkeld zijn zoals bijvoorbeeld Taakspel, Kanjertraining, Kiva. Het verbeteren en optimaliseren van het pedagogisch klimaat (waaronder het goed omgaan met elkaar en het reduceren van pestgedrag) is een belangrijke doelstelling. Alle scholen volgen de Sociaal-Emotionele Ontwikkeling (SEO) van de kinderen m.b.t. een speciaal leerlingvolgsysteem zoals ZIEN en KIJK.

Bij het verder ontwikkelen van de eigen ambities van elke SKO Volendam-school staan de volgende vragen centraal:

- ✓ Wat is onze gezamenlijk visie op de toekomst van het onderwijs in Volendam?
- ✓ Wat verstaan wij onder toekomstgerichte vaardigheden en hoe kunnen wij deze implementeren en integreren in ons onderwijs?
- ✓ Hoe behouden we de goede basiskwaliteit bij deze ontwikkelingen?
- ✓ Kunnen en mogen we ons als scholen meer gaan onderscheiden?
- ✓ Hoe verhouden deze ontwikkelingen zich tot het plaatsingsbeleid?

Voorop staat dat alle scholen de ruimte krijgen om zich meer te profileren. Via diverse bijeenkomsten van de directeuren (waaronder een studiedag in oktober) is er input verzameld voor een nieuwe, toekomstgerichte koers met als slogan: "het ontwikkelen van alle aanwezige talenten in een eigentijdse leeromgeving".

De eerste contouren van het Koersplan Primair Onderwijs 2020 worden zichtbaar. Belangrijke uitdagingen voor de komende jaren zijn:

Toekomstgericht

- Het onderwijs toekomstgericht verder ontwikkelen waarbinnen ICT-vaardigheden onlosmakelijk een plaats krijgen. Verder ook het onderzoekend en ontdekkend leren waar Wetenschap en Technologie een grote rol in kan spelen.

Eigenaarschap

- Het stimuleren van een grotere verantwoordelijkheid en eigenaarschap van directeuren voor de eigen school. Eigenaarschap begint bij het kind zelf: leerprestatie en motivatie neemt toe als kinderen zich zelf eigenaar (mogen) voelen.

Professionele cultuur

- Het verder ontwikkelen van een professionele en lerende cultuur werkt bevorderend voor een optimale kwaliteit.

Personeelsbeleid

- Het verder ontwikkelen van (strategisch) personeelsbeleid en professionele ontwikkeling.

Doorlopende leerlijn van 4 tot 18 jaar

- Het primair onderwijs heeft tot taak om de leerlingen datgene te bieden waarmee zij het goed doen in het voortgezet onderwijs
- Bij het verbeteren van de aansluiting tussen PO en VO gaat het om het geven van een goed eindadvies aan leerlingen in groep 8, het zorgdragen voor een goede overgang en samen met het VO tot goede afstemming van het curriculum komen.

De Stichting Katholiek Onderwijs Volendam investeert in de ontwikkeling op het gebied van ICT door twee medewerkers vrij te roosteren voor ieder 0,5 FTE. Met een bovenschoolse taak werken zij aan de uitvoering van een project voor drie jaar om de scholen te ondersteunen bij de invoering van toekomstgerichte ICT-vaardigheden. In 2017 zijn op meerdere scholen Chromebooks aangeschaft en voor gebruik gereed gemaakt. De twee medewerkers zorgen ook voor scholing van alle leerkrachten op dit gebied.

Op schoolniveau worden twee teamleden gefaciliteerd om het 'vak' Wetenschap en Technologie nader uit te werken. Op de St. Jozefschool worden alle lessen W&T door deze 'vakleerkracht' verzorgd. Achterliggende bedoeling is ook dat leerkrachten zich nieuwe vaardigheden eigen maken en ook hun aandeel hierin kunnen nemen. In 2017 is een start gemaakt met het verwerven van meer inzicht over het 'leren' van kinderen.

Kwaliteitsbeleid

Directeuren presenteren de kwaliteit van hun onderwijs in een evaluatief jaarverslag en hebben hierover een managementgesprek met de Bovenschools Manager. Naast de resultaten en de trends die te zien zijn geven zij inzicht en verklaringen voor zowel goede als tegenvallende resultaten. Waar nodig wordt met een verbeterplan gewerkt. In 2017 zijn de tweejaarlijkse tevredenheidsonderzoeken afgenomen onder ouders, leerlingen en personeelsleden. Op school- en bestuursniveau zijn de uitkomsten inzichtelijk via het door alle scholen gebruikte programma van Parnassys (module "Integraal"). Ook hierin ligt een taak voor elke directeur om samen met het team in te zetten op eventuele aandachts- en verbeteronderwerpen.

Tevredenheidspeiling 2016/2017

In 2017 is de tweejaarlijkse tevredenheidspeiling afgenomen onder het personeel, de ouders en de leerlingen.

De respons onder personeel (PTP = Personeelstevredenheidspeiling) was 95%

De respons onder ouders (OTP = Oudertevredenheidspeiling) was 33%

De respons onder leerlingen (LTP = Leerlingtevredenheidspeiling) was 98%

Vier van de zes domeinen scoren goed tot zeer goed. (groen en blauw)

Er vallen twee tegenvallende domeinen op: leerlingtevredenheid t.a.v. het onderwijsleerproces en personeelstevredenheid t.a.v. organisatiemanagement. (rood) Binnen het domein onderwijsproces zijn de volgende deelgebieden onderzocht: afstemming, instructie, leef- en leerklimaat en leerstofaanbod.

Zowel bovenschools als met de afzonderlijke scholen worden de uitkomsten besproken en acties voor verbetering in gang gezet.

Zelfevaluatie en audit

In het kader van kwaliteitsbeleid en zelfevaluatie heeft een audit plaatsgevonden op een van de scholen. Deze is begeleid vanuit de Schoolbegeleidingsdienst Zaanstreek- Waterland. Het waarderingskader van de Inspectie is hiervoor uitgangspunt geweest. Het gezamenlijk uitvoeren van een audit wordt als waardevol ervaren en levert een 'lerende bijdrage' aan het kwaliteitsbeleid.

Onderwijsopbrengsten en trend

Hieronder het overzicht van de Eind- en Midden opbrengsten in 2017 naar aanleiding van de toetsperiodes in respectievelijk januari en juni. Alle scholen hebben de gebruikelijke LVS-toetsen afgenomen. De toetscommissie van de scholen van de Stichting Katholiek Onderwijs Volendam adviseert over de af te nemen toetsen in de vorm van de toetskalender voor het primair onderwijs. Tijdens de gehouden managementgesprekken in respectievelijk april en november staat onder meer de 'Analyse en Waardering' van toetsresultaten op de agenda.

Hieronder het overzicht uit de Halfjaarrapportage van cursusjaar 2016-2017;

- Tusselopbrengsten Midden- en Eind
- Eind Cito-scores 2017

	3		4						6			8
	M	E	CITO DMT LOVS 2016 / 2017	M		E		CITO BL LOVS 2016 / 2017	CITO RW LOVS 2016 / 2017	CITO RW LOVS 2016 / 2017	Eindtoets CET 2016 / 2017	
	CITO DMT LOVS 2016 / 2017	CITO DMT LOVS 2016 / 2017		3.0 2016 / 2017	LOVS 2016 / 2017	3.0 2016 / 2017	LOVS 2016 / 2017					
11QQ - de Spinmolen	39.1	54.0	54.5	168.4		60.9	187.6		31.5	90.8	96.7	536.6
12BK - de Zuidwester	32.9	46.0	62.7	184.3	85.0	70.1	215.3	85.0	33.4	96.2	98.6	539.3
12KP - Kennedy	25.6	43.0	62.0	168.3		66.2	194.0		33.0	88.8	94.0	538.7
12TD - Sint Petrus	26.3	41.4	57.7	173.8		66.8	199.8		33.3	93.6	99.9	534.2
13FK - de Blokwhere	22.9	35.3	60.9	185.3		65.8	199.7		38.8	85.7	91.7	536.6
13KQ - St Jozef	22.9	42.4	52.8	169.7		62.6	195.6		43.2	92.5	98.9	536.9
13PL - St. Nicolaas	21.9	37.2	59.1	165.1		65.9	187.6		37.5	91.0	93.1	534.5
13WV - Springplank	35.5	43.6	66.2	181.2		71.2	204.5		43.8	93.9	97.1	538.3
27PK - 't Kofschip	22.2	36.2	68.5	171.7		66.2	201.8		38.1	95.5	102.2	538.0

● I ● II ● III ● IV ● V ● Geen normen ● Geen gegevens

Toelichting

De opbrengsten laten over de gehele linie een stabiel beeld zien met name op het gebied van rekenen. De uitzonderingen worden op schoolniveau besproken.

Aandachtsgebied blijft de taal- en leesontwikkeling. Scholen investeren veel in woordenschatontwikkeling vanaf de groepen 1 en 2.

Vervolgens krijgt technisch lezen veel aandacht. Met name het aanvankelijk lezen in groep 3. De resultaten van begrijpend lezen blijven op enkele scholen een punt van ontwikkeling. De resultaten van de SBO-school St. Vincentius zijn niet in dit schema opgenomen. De leerlingen op deze school worden adaptief getoetst zodat het rendement van onderwijs en de ontwikkeling van de kinderen goed in beeld is.

Eindtoetsen groep 8 en trend

INSPECTIENORM SCHOLEN

	2014 / 2015	2015 / 2016	2016 / 2017
11QQ	535.4	533.5	536.6
12BK	536.0	537.7	539.3
12KP	540.6	540.0	538.7
12TD	538.7	536.7	534.2
13FK	538.0	534.8	536.6
13KQ	536.2	534.7	536.9
13PL	537.8	537.5	534.5
13WV	538.5	538.0	538.3
27PK	536.0	538.4	538.0

● op of boven bovengrens
 ● op of boven landelijk gemiddelde
 ● op of boven de ondergrens
 ● onder de ondergrens

■ Geen gegevens

Personeelsbeleid en professionele ontwikkeling

Tijdens het tweede deel van 2017 hebben we gezamenlijk in kaart gebracht wat de stand van zaken is t.a.v. de domeinen die behoren bij personeelsbeleid en professionele ontwikkeling. In onderstaand overzicht staan de verschillende domeinen die in eerste instantie verkend zijn. Vervolgens hebben we vastgesteld wat eerste prioriteit zou moeten hebben en welke ontwikkelingen daarna plaats kunnen vinden.

Het personeelsbeleid en leiding geven aan professionele ontwikkeling is samen met het thema "het onderwijs toekomstgericht ontwikkelen" een grootse uitdaging voor de komende jaren. Directeuren hebben tot nu toe de eigen verantwoordelijkheid voor de uitvoering van personeelsbeleid niet voldoende vanuit "eigenaarschap" vorm kunnen en hoeven geven. In 2017 heeft een goede aanzet hiertoe plaatsgevonden.

Werving en selectie

Vanuit Volendam is jaarlijks een grote groep studenten bezig met de opleiding tot leraar basisonderwijs. Met het oplopende lerarentekort voor ogen, bij SKO Volendam is de nood nog niet zo hoog als elders in het land, is het opleiden en begeleiden van studenten tot leraar basisonderwijs van groot belang. Inhoudelijke samenwerking met de lerarenopleiding tot een goed en evenwichtig partnerschap is nodig om een constante instroom van jonge leerkrachten te krijgen.

De samenwerking met de I-Pabo Amsterdam-Alkmaar is middels gesprekken nieuw leven ingeblazen. Scholen hebben meer inzicht gekregen in de veranderingen die hebben plaatsgevonden van 'stageschool naar opleidingschool'. Drie scholen worden Opleidingschool en zorgen voor training van de leerkrachten tot mentor. Verder zal de beoogde samenwerking worden bevestigd in een Convenant.

Gesprekkencyclus

Er is beleid ontwikkeld rondom leraarontwikkeling. We zijn aan de slag gegaan met de uitvoering van het beleid. Dit betreft in eerste instantie het verwerven van inzicht: wat vraagt 'leiding geven aan leraarontwikkeling' van iedere directeur. Voor een betekenisvolle uitvoering hiervan in de praktijk zetten we in op een aantal aspecten zoals: het leren voeren van goede gesprekken, het functioneel gebruiken van gespreksopzet en gespreksformulieren, het schriftelijk bijhouden van aandachtspunten, adviezen en afspraken in het kader van ontwikkeling.

Formatie

Op veel SKOV-scholen is behoefte gebleken aan meer inzicht in de uitvoering van de CAO-PO die vanaf 2014 geldend is. In december 2017 is een training daartoe verzorgd door het CNV. Ook hebben de directeuren een keuze gemaakt om met een formatieplanner te gaan werken. Op deze wijze kunnen zij zelf meer regie voeren over dit deel van het personeels- en formatiebeleid. Ook is ingezet op de relatie tussen het financieel beleid en de formatie. De eerste stappen zijn gezet om uiteindelijk de regie hiervan op schoolniveau te beleggen. Het werken met eigen schoolbegrotingen is een ambitie voor de (nabije) toekomst.

Leren van en met elkaar

In toenemende mate wordt het leren van en met elkaar gestimuleerd en aanwezige expertise gedeeld. Directeuren wisselen onderling ervaringen uit en gaan op werkbezoek, ook worden collegiale consultaties georganiseerd.

Organisatie en professionele cultuur

Thema	Wat en wanneer	Wie	Resultaat
Directieoverleg (DO)	Tien keer per jaar zijn de directeuren bijeen. Een aantal keer wordt de ochtend verlengd tot een hele dag i.v.m. het grote aantal thema's.	Directeuren BMPO UB	Inzicht, betrokkenheid en draagvlak bij ontwikkelingen en beleid.
Werken in werkgroepen	-Werkgroep Onderwijs -Werkgroep Personeel -Werkgroep Leraarontwikkeling -Werkgroep ICT -Werkgroep Toetsing	Alle directeuren nemen deel aan 1 of meerdere werkgroepen	Grote betrokkenheid van alle directeuren bij thema's die van belang zijn voor de scholen. Inhoudelijke bijdrage van directeuren aan het DO
Netwerk IB	Vijf keer per jaar komen de IB-ers van SKO Volendam-PO bijeen.	IB-ers o.l.v. voorzitter IB-netwerk	Afstemming met BMPO en DO over inhoudelijke ontwikkelingen en thema's
Samenwerking met SWV	~ Deelname aan stuurgroep beleid ~ Klankbordgroep van directeuren ~ Deelname aan stuurgroep Meerbegaafdheid ~ Deelname aan stuurgroep nieuwkomers-Schakelklas ~ Lesgeven aan Plusklassen in DBC en opzetten Laika traject SKO Volendam	BMPO Drietal directeuren BMPO BMPO Twee medewerkers die gefaciliteerd zijn	Vanuit de eigen SKOV achterban actieve rol in ontwikkeling en beleid Passend Onderwijs. Evaluatie inzet Ondersteuningsadviseur op de scholen Vorbereiding scholingstraject Laika voor alle teams SKO Volendam
Samenwerking met gemeente	~ Deelname aan overleggen met wethouders ~ Deelname aan jeugdplatform ~ Deelname aan werkgroep Kunst- en Cultuureducatie ~ Deelname aan werkgroep Genotmiddelen ~ Deelname aan werkgroep VVE	BMPO Directeur	Contouren van samenwerkingsplan zijn uitgezet. Eerste werkgroepen gaan aan de slag. Doel is ondermeer om een aantrekkelijk naschools programma voor de jeugd op te zetten: Cultuur, muziek en Sport-Bewegen.
Schoolpleinen	De pleinen op "t Kofschip en de Springplank zijn in het najaar gereed gekomen. De extra investeringen hebben een mooi resultaat opgeleverd. Het ontwerp voor de Nicolaas-Kennedy ligt klaar. Er is intensief overleg met de gemeente i.v.m. extra bekostiging.	SKO Volendam Gemeente	Uitdagende speelpleinen voor de kinderen Toegankelijkheid ook buiten schooltijden, daarover is nog overleg met de gemeente gaande. Een gezamenlijk plan voor de twee pleinen van twee scholen Nicolaas-Kennedy

Leerlingaantallen

De 1 oktobertelling laat een daling van 60 leerlingen in het PO zien.

Deze daling is volgens prognose en zal de komende jaren voortduren tot ongeveer 2024. Volgens prognose zijn er dan ongeveer 1800 leerlingen in het basisonderwijs. Door het samenvoegen van de Zuidwester en de Sint Petruschool wordt de huidige krimp grotendeels opgevangen op de St. Petruschool. Ook de krimp van de komende jaren wordt grotendeels opgevangen door de afbouw van de Petruschool tot een enkelvoudige school de komende jaren.

De verwachting is dat met deze maatregelen de effecten van de krimp in het PO worden opgevangen.

De opheffingsnorm voor de gemeente Edam-Volendam ligt na de gemeentelijke herindeling op 173 leerlingen.

Op de teldatum 1 oktober 2017 bezochten de volgende aantallen leerlingen de scholen van de Stichting Katholiek Onderwijs Volendam.

	2017	2016	2015	2014
De Blokwhere	206	197	196	199
St. Jozefschool	200	209	210	225
St. Nicolaasschool	211	215	216	226
St. Petruschool	484	358	388	433
J.F. Kennedyschool	206	210	215	224
De Zuidwester	–	206	209	212
De Spinmolen	188	193	192	202
De Springplank	224	203	208	215
't Kofschip	225	229	234	235
St. Vincentiussschool (SBO)	87	87	96	81
Totaal Primair Onderwijs	2032	2107	2164	2252

De MR en de GMR van het Primair Onderwijs

Elke basisschool van de Stichting Katholiek Onderwijs Volendam heeft een medezeggenschapsraad (MR) die meedenkt, meepraat en meebeslist over allerlei schoolse zaken. Afhankelijk van het onderwerp heeft de MR advies- of instemmingsbevoegdheid om "mee te sturen". De medezeggenschap is geregeld in de Wet op de Medezeggenschap Scholen (WMS).

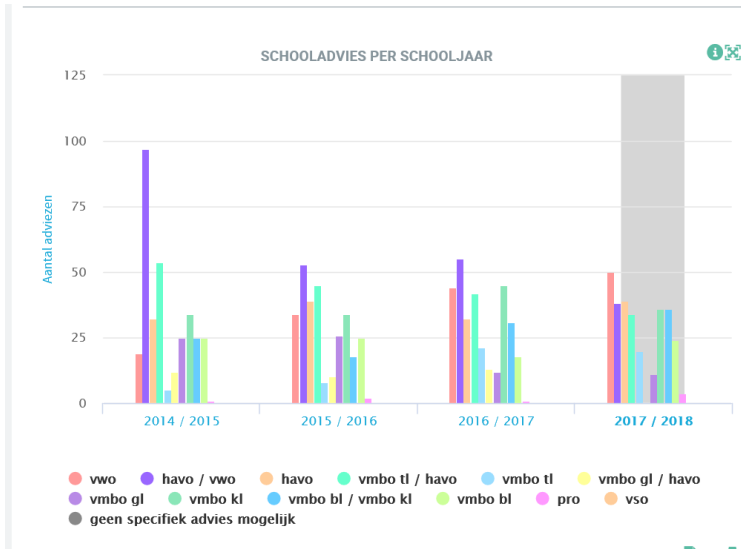
De gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR) wordt vertegenwoordigd door twee afgevaardigden per school en heeft met negen scholen 18 leden. In de GMR worden zaken besproken en geregeld die voor alle scholen van belang zijn. Daarnaast volgt de raad ontwikkelingen die door het bestuur in gang zijn gezet. De GMR is in 2017 vijf keer bijeen gekomen.

Uitstroomegevens basisonderwijs n.a.v. de Waterlandse Overstap

De Waterlandse Overstap is het protocol dat gehanteerd wordt bij de doorstroming van leerlingen van het primair onderwijs naar het voortgezet onderwijs. Het basisschooladvies is leidend bij deze overgang sinds de verplichte eindtoets naar april is verschoven.

Uitstroom 2016-2017

In deze schema's staan verticaal vermeld waar de leerlingen in het eerste jaar geplaatst zijn op basis van het advies van het basisschooladvies. Horizontaal staan de adviezen vermeld. Het gaat over twee opeenvolgende jaren.

Breed en verdiepend aanbod

De Stichting Katholiek Onderwijs Volendam hecht veel waarde aan 'brede talentontwikkeling' en heeft geïnvesteerd in een bovenschoolse cultuurcoördinator die voor alle basisscholen een zeer divers culturaanbod organiseert. Alle groepen van onze scholen maken hierdoor kennis met de vele facetten van cultuur. Verder zijn twee fulltime muzieklerkrachten aangesteld die op alle scholen muzieklessen verzorgen. Muzikale kinderen worden gestimuleerd om deel te nemen aan de zogenaamde 'masterclass muziek'.

Het aanbod voor kinderen die meer in hun mars hebben is met de bovenschoolse plusklas voor al onze scholen geregeld. De Plusgroep Volendam is vanaf schooljaar 2017-2018 in het Don Bosco College gehuisvest. Dit geeft de mogelijkheid dat ook docenten van het Voortgezet Onderwijs workshops en masterclasses kunnen verzorgen.

In het samenwerkingsverband zijn uniforme afspraken gemaakt over toelating en werkwijze. Er is een scholingstraject gestart genaamd Laika onder de paraplu van het Samenwerkingsverband Waterland. Twee collega's van de SKO Volendam, de voorzitter van het IB-netwerk en de leerkracht Plusklas, worden gefaciliteerd om in Volendam op alle scholen de cursus te verzorgen. Signalering en preventief handelen van leerkrachten ten gunste van meerbegaafde leerlingen staat hierin centraal. Het is een positieve ontwikkeling en noodzakelijk gebleken faciliteit waar we als SKO Volendam trots op mogen zijn. Ook de inspectie van het onderwijs heeft dit positief beoordeeld.

Personeel

Personeelssamenstelling PO

	2017	2016	2015	2014
Aantal personeelsleden	207	196	201	201
Gemiddelde leeftijd van het personeel	43,69 jaar	43,87 jaar	43,13 jaar	43,54 jaar

Personeelsverdeling PO per 1 oktober in fte

	2017	2016
Directie- en staffuncties	14,8	14,1
Onderwijzend personeel	119,26	111,8
Ondersteunend personeel	8,53	9,1
Totaal	142,59	135,0

Leeftijdsverdeling PO

	Vrouw	Man	Totaal
15 tot 25 jaar	9	1	10
25 tot 35 jaar	48	7	55
35 tot 45 jaar	43	7	50
45 tot 55 jaar	16	9	25
55 tot 65 jaar	42	20	62
65+ jaar	2	3	5
Totaal	160	47	207

Conform de landelijke ontwikkelingen heeft de SKO Volendam een hoog percentage vrouwen in dienst.

Tegelijkertijd is het percentage mannelijke collega's hoger dan het landelijk beeld. Het aantal parttime leerkrachten neemt toe en is hoog. In het algemeen werken jonge leerkrachten en mannen veelal full time.

VOORTGEZET ONDERWIJS

School

Don Bosco College

Dhr. J.J.M. Braakman, rector

Mevr. A.C.C.M. Veelenturf, conrector

Management Don Bosco College

De ontwikkelingen van het voortgezet onderwijs staan onder de verantwoordelijkheid van een tweekoppige directie. De directie vormt samen met de vijf afdelingsleiders het managementteam. De afdelingsleiders worden door docenten uit hun afdeling ondersteund bij de voorbereidingen van onderwijskundige verbeteringen. De kwaliteit van het onderwijs, nieuwe onderwijsontwikkelingen en zaken rond leerlingbegeleiding worden besproken in de ouderraad en de medezeggenschapsraad. Voor de begeleiding en zorg van leerlingen wordt het managementteam ondersteund door een coördinator begeleiding en een assistent coördinator begeleiding.

Voor het voortgezet onderwijs gelden de volgende algemene doelen:

- Leerlingen op hun niveau laten uitstromen conform hun capaciteit en mét een diploma.
- De kwaliteit van het onderwijs verhogen.
- Het realiseren van een doorlopende leerlijn van PO naar VO.
- Een tevredenheid van ouders en leerlingen die minimaal gelijk is aan de benchmark.

Leerlingenaantallen

Vanwege de daling van het aantal geboortes in Volendam sinds 2010 daalt het aantal leerlingen in het basisonderwijs. In het VO is het aantal leerlingen jarenlang fors gestegen. Vanaf 2016 is de daling van het leerlingenaantal ingezet. De daling is gedeeltelijk toe te schrijven aan de demografische krimp. Daarnaast is sprake van een verlies aan marktaandeel. Het lukt de school in onvoldoende mate om haar voedingsgebied te vergroten. Eind 2017 is een commissie gevormd die adviezen zal uitbrengen over de wijze waarop de school zich sterker kan profileren in de regio door het onderwijskundig aanbod en de organisatie verder aan te passen.

Op de teldatum 1 oktober 2017 bezochten de volgende aantallen leerlingen de scholen van de SKO Volendam.

Aantal leerlingen

	2017	2016	2015	2014
Don Bosco College	1645	1727	1770	1744
Totaal Primair Onderwijs	2032	2107	2164	2252
Totaal SKOV	3.677	3834	3934	3996

Het leerlingenaantal van het Don Bosco College is met ca. 4,8 % afgenomen.

In onderstaande tabel is te zien waar de leerlingen vandaan komen.

Aantal leerlingen/inschrijvingen per woonplaats, per schooljaar en per leerjaar, per de teldatum van 1-10-2017

leerjaar: schooljaar 2017/2018	1	2	3	4	5	6	vavo	Totaal 2017/2018	Totaal 2016/2017	Totaal 2015/2016
Edam + Purmer E	17	28	34	46	19	4	1	149	177	181
Volendam	232	227	310	263	134	60	1	1227	1253	1278
Monnickendam	19	27	28	23	17	3		117	131	138
Marken	14	9	15	12	15			65	67	74
Amsterdam	2	1	2	3	1			9	6	10
Purmerend		4		7	1			12	14	19
Broek in Waterland e.o.	6	5	6	12	1			30	20	43
Overige	9	9	5	12	1			36	59	27
Totaal 2017/2018	299	310	400	378	189	67	2	1645		
Totaal 2016/2017	306	381	374	395	179	89	3		1727	
Totaal 2015/2016	378	364	359	401	191	75	2			1770

Het aantal van 1645 leerlingen 2017-18 is incl. 2 vavo II.
En 1 detachering Ij3 (V'dam)

Aantal II daadwerkelijk op school is 1642

Het aantal van 1727 leerlingen 2016-17 is incl. 3 vavo II.
Het aantal van 1770 leerlingen 2015-16 is incl. 2 vavo II.

Aantal II daadwerkelijk op school is 1724

Aantal II daadwerkelijk op school is 1768

De PMR van het Voortgezet Onderwijs

De personeelsgeleding van de medezeggenschapsraad (PMR) heeft in 2017 intensief overlegd over een aantal belangrijke nota's, zoals die over het nieuwe determinatieproces in de onderbouw en over de vorming van een trajectklas. De PMR komt wekelijks bijeen in aanwezigheid van enkele ouders. De medezeggenschapsraad (MR) kwam dit jaar drie keer bij elkaar.

Resultaten

Uitstroom Don Bosco College, slagingspercentages per schooltype				
	2016/2017	2015/2016	2014/2015	2013/2014
- Basisberoepsgerichte leerweg	100%	100%	100%	100%
- Kaderberoepsgerichte leerweg	100%	97%	96%	97%
- Gemengde Leerweg	100%	88%	92%	86%
- Theoretische Leerweg	98%	95%	100%	97%
vmbo totaal	99%	94%	98%	96%
havo (incl. vavo geslaagd)	81%	89%	90%	88%
VWO (incl. vavo geslaagd)	89%	86%	93%	85%

Analyse van de resultaten t.o.v. doelstellingen en aanbevelingen

Elk schooljaar wordt geëvalueerd of en in hoeverre de doelen van onze kwaliteitszorg zijn gerealiseerd en welke maatregelen nodig zijn om de kwaliteit te verbeteren. Hieronder de uitgangspunten en aanbevelingen.

Rendement onderbouw

- Het rendement van de onderbouw bestaat uit de onderdelen 'onderbouwsnelheid' en 'onderwijspositie'. De doelstelling dat 95% van de leerlingen het derde leerjaar bereikt, wordt gehaald. De doelstelling dat 30% de leerlingen een hogere onderwijspositie heeft ten opzichte van het advies uit het PO wordt eveneens gehaald. Uitgesplitst naar afdelingen is het rendement in het vmbo veel hoger dan de doelstelling en binnen de havo en met nadruk in het vwo gelijk of lager dan de doelstelling. Overigens is de ambitie dat de doelstelling naar beneden wordt bijgesteld vanwege het minder goede rendement in de bovenbouw (havo/atheneum)
- Het percentage leerlingen dat zonder doubleren in leerjaar 3 terecht komt, dient minimaal te voldoen aan het landelijk niveau: dit percentage is bovengemiddeld en stabiel.

Het hoge rendement onderbouw contrasteert met het lage rendement in de bovenbouw van de havo- en het vwo afdeling. Het rendement bovenbouw van het vmbo is wel in orde. Deze ontwikkeling, gepaard met de twijfel aan het interne determinatieproces is de aanleiding geweest tot de instelling van een onderzoek- en adviescommissie. Deze commissie heeft adviezen gegeven om het determinatieproces én de indeling in de onderbouw te wijzigen. In het schooljaar 2017 heeft dit geresulteerd in de voorbereiding tot een andere samenstelling van de dakpanklassen onderbouw, tot het vaststellen van het niveau in de verschillende dakpanklassen, tot een andere wijze van opstroom van leerlingen en een aanpassing van het normeringssysteem.

Naar de toekomst

- Afschaffing van de dakpanconstructie in leerjaar 2, met uitzondering van de dakpan Basis// kaderberoepsgericht.
- Invoering van een categorale vwo klas in leerjaar 1 én 2.
- Een andere plaatsingsystematiek in de dakpanklassen.
- Het vaststellen van het gewenste onderwijsniveau in de verschillende dakpanklassen.
- De introductie van een systeem van pluswerk voor leerlingen die er blijk van hebben gegeven potentie te bezitten voor opstroom naar een andere afdeling.
- Een wijziging van de normeringssystematiek met een veel grotere bespreekband.
- de invoering van een kwaliteitssysteem waarmee het onderwijsniveau van vakken per afdeling kan worden geïkt op het niveau van andere scholen.
- Voorlichting over en overleg met docenten groep acht in het primair onderwijs over de plaatsingsystematiek binnen het DBC, over het onderwijsniveau in de verschillende dakpanklassen en over het systeem van pluswerk.

Rendement bovenbouw

De uitgangspunten zijn:

- Het rendement van de bovenbouw bestaat uit de bovenbouwsnelheid (bovenbouwsucces) en uit het slagingspercentage. De doelstellingen zijn anders geformuleerd per afdeling, conform de landelijke verschillen per afdeling.
- Voor de bovenbouw vmbo is de doelstelling van 95% geslaagde leerlingen gehaald.
- Voor de bovenbouw havo is de doelstelling van 88% geslaagde leerlingen niet gehaald.
- Voor de bovenbouw vwo is de doelstelling van 89% geslaagden net niet gehaald.
- Het percentage leerlingen dat zonder doubleren van leerjaar 3 een diploma behaalt, dient minimaal te voldoen aan het landelijk niveau: Het driejaarlijks gemiddelde doorstroompercentage van alle afdelingen is conform de norm van de inspectie, maar over het afgelopen jaar zijn de verschillen aanzienlijk,
- In de vmbo bovenbouw voldoet de bovenbouwsnelheid in ruime mate aan de norm, nl. 95%.
- In de havo bovenbouw is de bovenbouwsnelheid 79% geweest en deze ligt dus onder de norm van 80%. Bovendien is de dalende trend afgelopen jaar voort gezet.
- In de atheneum bovenbouw ligt de bovenbouwsnelheid boven de landelijke norm van 82%. Dit rendement is gelijk aan dat van het jaar daarvoor.
- De gemiddelde CE-cijfers dienen minimaal gelijk te zijn aan de landelijke cijfers: dit is voor alle afdelingen het geval. Het gemiddelde CE-cijfer voor het vwo is iets gestegen ten opzichte van het voorafgaande jaar en ligt nu net boven de norm die de inspectie hanteert.. Het gemiddelde CE-cijfers voor de havo is iets gedaald maar ligt nog wel boven de norm die de inspectie hanteert. Het gemiddelde cijfer voor het vmbo ligt over de hele linie boven de norm die de inspectie hanteert.
- Het driejaarlijks gemiddelde is voor alle afdelingen boven de norm die de inspectie hanteert..
- Het gemiddelde verschil tussen schoolonderzoek en centraal schriftelijke cijfers is kleiner dan 0,5: dit is voor alle afdelingen ruimschoots het geval.

Naar de toekomst

- Het huidige beleid is geïntensiveerd. Op basis van onderzochte criteria zijn risicoleerlingen in beeld gebracht en is er met hen, de ouders en docenten een speciaal plan van aanpak afgesproken.
- De examinatoren zijn in sterker mate verantwoordelijk gesteld voor de eigen eindexamenleerlingen en worden gefaciliteerd voor extra inspanningen.
- zijn Met de vakgroepen waarbij de examenresultaten onder de norm liggen zijn smart geformuleerde verbeterafspraken afgesproken die periodiek worden getoetst op effectiviteit..
- voor de leerlingen in het vmbo die moeite hebben om het reguliere onderwijs te volgen vanwege een grote begeleidingsbehoefte en daardoor geen diploma halen, zal speciale begeleiding in de vorm van een trajectklas worden georganiseerd.
- De overgangsnormering van leerjaar 2 naar leerjaar 3 havo en vwo is strenger geworden.
- Er is een analyse gemaakt over alle aspecten van het determinatieproces in de onderbouw.

Kwaliteitsverbetering DBC

Elke afdelingsleider maakt aan het einde van het schooljaar een kwaliteitsrapport over de eigen afdeling. Via het instrument 'cum laude' worden de kwantitatieve resultaten in beeld gebracht, afgezet tegen de binnen school afgesproken kwaliteitsnormen. Op basis van dit rapport worden de ambities voor het komende jaar geformuleerd en de voortgang in de realisatie van die ambities wordt tweewekelijks geëvalueerd.

De laatste drie jaren is een aantal systeemwijzigingen doorgevoerd om de kwaliteit te verbeteren, zoals de splitsing van het brugjaar vmbo breed in een brugjaar BK1 en KT1 om beter te kunnen differentiëren en te determineren. In de havo- en vwo brugklassen is het vak Pre Academisch Onderwijs ingevoerd. Voor de klassen in de onderbouw is het vak wiskunde-rekenen gesplitst. De effecten van deze systeemwijzigingen zijn positief. Het nieuwe rekenbeleid is in grote lijnen volgens plan uitgevoerd en de docenten zijn positief over de resultaten en de motivatie van de leerlingen, met nadruk in de onderbouw. Er wordt meer maatwerk geleverd via een digitale onderwijsmethode.

Het vak PAO wordt zeer voortvarend opgepakt, de kwaliteit ervan is buitengewoon goed. De kwaliteit wordt mede bewaakt omdat de ontwikkelgroep zich heeft aangesloten bij een landelijk netwerk.

De splitsing van de vmbo-brugklassen heeft een rendementsverbetering tot gevolg gehad voor basisberoepsgerichte en kaderberoepsgerichte leerlingen.

De maatregelen die voor de bovenbouw havo en vwo zijn genomen laten een kleine verbetering zien in tussentijdse resultaten van schoolonderzoeken en in betere cijfergemiddelden in leerjaar drie en vier.

De volgende maatregelen zijn genomen om de doorstroom havo te versterken:

- Vernieuwing van het determinatieproces
- Doorlopende leerlijnen versterken bij de secties
- Aanpassing keuzevakken ter versterkingen van de profielen
- Kwaliteit van de lessen door lesbezoeken en leerlingenpanels
- Aanpassing rapportvergaderingen en oudergespreken

Om de examenresultaten op het vwo te verbeteren zijn de volgende maatregelen genomen;

- Verbeterplannen door secties opgesteld en uitgevoerd (m.n. die laag scoorden)
- Extra ondersteuning van examenleerlingen door de eigen examinatoren
- Structurele lesbezoeken en evaluaties

Om de discrepantie tussen het stijgend rendement onderbouw en het dalend rendement bovenbouw te verkleinen is met ingang van het schooljaar 2015/2016 de normering van leerjaar 2 naar leerjaar 3 iets strenger geworden. Het effect daarvan is merkbaar in het schooljaar 2017/18.

De lesobservaties vormen een onderdeel van de gesprekkencyclus. Met deze lesobservaties krijgen we schoolbreed een beeld van het onderwijsleerproces. Doordat er tevens lesobservaties plaatsvinden in het kader van de functiemix, is er nu een beter zicht waar ons onderwijs sterk is en waar het verbeterd moet worden. Schoolbreed wordt er binnen de afdelingen gewerkt aan de uitbreiding van het pedagogisch-didactisch repertoire van docenten, onder andere in de vorm van scholing via good practices.

Er worden jaarlijks kwaliteitscontroles uitgevoerd naar aanleiding van de examenresultaten, de leerlingresultaten per trimester en de jaarlijkse onderwijsresultaten per afdeling.

Continuïteit lesprogramma DBC

Via de regeling onderwijstijd controleert de inspectie of scholen voldoende lessen aan hun leerlingen geven. Het Don Bosco College streeft er naar de lesuitval zoveel mogelijk te beperken.

	Streefdoel van lesuitval	Behaald resultaat
2012-2013	3,0%	2,7%
2013-2014	3,0%	2,8%
2014-2015	3,0%	3,6%
2015-2016	3,0%	4,0%
2016-2017	4,0%	4,8%

Uitval door studieverlof en opname uit het persoonlijk budget is het afgelopen jaar toegenomen. Door zoveel mogelijk vervangers in te zetten wordt de lesuitval teruggedrongen.

De beroepsgerichte leerwegen

In de eerste helft van het jaar 2016 is binnen het VMBO de vernieuwing van het beroepsonderwijs in onderwijskundige zin voorbereid en deze nieuwe en vernieuwde drie beroepsgerichte profielen zijn in het schooljaar 2016-2017 van start gegaan. Binnen de beroepsgerichte leerwegen is behalve het programma voor het vernieuwde profiel Zorg & Welzijn ook het voor onze school nieuwe profiel Horeca Bakkerij & Recreatie ontwikkeld. Naast de profielvakken zijn acht nieuwe keuzevakken ontwikkeld. In de gemengde leerweg zijn de vernieuwde programma's Economie & Ondernemen en Zorg & Welzijn van start gegaan.

Leerlingenbegeleiding

In schooljaar 2016-2017 constateerden we dat er te veel leerlingen, m.n. in de bovenbouw, een hoog (on)geoorloofd verzuim hadden. Uit analyses naar gezakte eindexamenkandidaten bleek dat ook zij een hoog verzuim lieten zien. Dit betrof zowel geoorloofd als ongeoorloofd verzuim. Er zijn direct maatregelen genomen om dit verzuim terug te dringen met als motto: *de leerling in de les!* Samen met de gemeente (leerplicht) en de schoolarts zijn concrete afspraken gemaakt. Deze afspraken zijn vastgelegd in een zogenaamd verzuimprotocol. De ouders en leerlingen worden nu vroegtijdig geconsulteerd en betrokken bij de begeleiding of ondersteuningsbehoefte. Er worden persoonlijke plannen van aanpak opgesteld. De afdelingsleider en mentor bespreken regelmatig de voortgang met de leerling en ouders. De eerste positieve resultaten zijn reeds zichtbaar.

In het VMBO zien we vaker leerlingen met een grote begeleidingsbehoefte. In 2017 zijn er externe hulpverleners en trainers ingezet om docenten te trainen hoe zij met deze leerlingen in groepen om kunnen gaan. Dit heeft tot een betere begeleiding van deze groepen gezorgd. Daarnaast zijn er andere maatregelen genomen en zijn speciale trajecten voor een aantal leerlingen gecreëerd. De eerste contouren van een Trajectklas zijn daardoor ontstaan. De doelstelling van deze Trajectklas is om leerlingen die in de reguliere klas vastlopen door een extra ondersteuningsbehoefte, gedragsverandering aan te leren zodat zij weer kunnen functioneren in de reguliere klas en een diploma gaan behalen.

In 2017 heeft een analyse door een extern bureau Ambitious plaats gevonden om de leerlingbegeleiding door te lichten. Vanuit het rapport komen de volgende aanbevelingen naar voren:

- De doelstellingen voor zorgdienstverlening zijn niet altijd voldoende bekend bij het lerarenteam. Daardoor wordt extra begeleiding niet altijd structureel maar soms meer ad hoc geboden.
- De taken en verantwoordelijkheden in het zorgdienstverleningsproces zijn niet helder belegd, waardoor niet altijd duidelijk is wie wat moet oplossen.
- Er kan meer geleerd worden van situaties die zich voordoen.
- De grenzen van de zorgdienstverlening binnen de school zijn niet helder gedefinieerd. Met name ten aanzien van gedrag van leerlingen kunnen de grenzen helderder worden gesteld.

Alle betrokkenen binnen de zorg van het DBC voelen zich uitermate verantwoordelijk en zetten zich volledig in om de leerlingen van de juiste begeleiding te voorzien. De bevindingen uit het onderzoek worden als verbeterpunten opgepakt. Samen met een werkgroep worden de nieuwe uitgangspunten van de zorg en begeleiding geformuleerd en wordt hier een praktische invulling aan gegeven onder het motto: *Samen beter!*

PO-VO

Ten aanzien van de Waterlandse Overstap (advisering, plaatsing en doorlopend leerlingvolgsysteem) zijn er aanpassingen ingevoerd vanwege wettelijke veranderingen. Vanaf 1 augustus 2015 is het advies van de basisschool leidend bij de plaatsing van de leerling op het voortgezet onderwijs. Er wordt gewerkt met het digitale systeem Onderwijs Transparant (OT), zodat alle gegevens, inclusief het advies, vanuit het PO digitaal verwerkt kunnen worden. Daarnaast vindt voor elke leerling het proces van warme overdracht plaats.

Vroegtijdige Schoolverlaters (VSV)

Het aantal vroegtijdig schoolverlaters is zeer gering. Dankzij subsidie van het Samenwerkingsverband is er een targetbegeleider VSV aangesteld. Deze targetbegeleider heeft tot taak alle potentiële vroegtijdige schoolverlaters preventief te begeleiden naar een vorm van vervolgonderwijs.

Deze begeleider heeft zich het afgelopen jaar beziggehouden met de uitvoering van alle onderdelen uit het actieplan "Terugdringen Vroegtijdig Schoolverlaten." Als speciale opdracht had de targetbegeleider het intensief volgen en activeren van leerlingen die na het behalen van het diploma VO uiteindelijk toch geen opleiding volgen in het mbo. Daarnaast wordt extra aandacht geschonken aan leerlingen die geoorloofd thuis blijven.

Tevredenheidsonderzoeken bij ouders en leerlingen

Ouders

In 2017 heeft het tevredenheidsonderzoek onder de ouders plaats gevonden. Het onderzoek laat zien dat de oudertevredenheid van het DBC onder de benchmark scoort. Samen met de ouderraad zijn de resultaten van het onderzoek besproken. De ouderraad herkent zich grotendeels in het resultaat. Er wordt actief meegedacht om de tevredenheid van ouders te versterken. Ouders geven aan dat zij meer geïnformeerd en betrokken willen worden bij de schoolontwikkeling van hun kind. In de praktijk zien we te grote verschillen in hoe de mentor het mentorschap invult. Over het algemeen laat het onderzoek zien dat voor ouders het contact met de school nog te veel afhankelijk is van de mentor. Daarnaast voelen ouders zich soms onvoldoende geïnformeerd over de schoolprestaties van hun kind.

De drempel om contact te hebben met bepaalde docenten is te groot. De ouderraad ziet graag dat zij naast contact met de mentor ook vakdocenten kunnen spreken.

Ik ben tevreden over deze school.

Ik zou andere ouders aanraden deze school voor hun kind te kiezen.

Ouders worden nu middels brieven van de afdelingsleider meer geïnformeerd over bijzonderheden en gebeurtenissen van de afdeling. En middels ouderpanels worden ouders gevraagd om mee te denken over de versterking van de relatie school-ouders. De ouderraad vindt dit een positieve ontwikkeling. De ouderraad zou ook graag zien dat de ouders gelegenheid geboden wordt om de vakdocenten te spreken. Zij ervaren een hoge drempel op dit gebied.

Brugklas

In vergelijking met ruim 150 vergelijkbare scholen zijn onze brugklasleerlingen over het algemeen tevreden. Zij voelen zich veilig, vinden de sfeer in school plezierig en zijn over het algemeen tevreden over de mentor. Helaas geven zij ook aan niet altijd met plezier naar school te gaan. De vragen die betrekking hebben op persoonlijke aandacht voor de leerling scoren laag. Deze opmerkingen maken de leerlingen ook in de leerlingenpanels. Maatwerk en persoonlijke aandacht voor de leerbehoefte van de leerlingen zijn de belangrijkste speerpunten in de afdelingen.

Examenklassen

De leerlingen in de eindexamenklassen zijn over het algemeen meer tevreden dan de leerlingen van andere scholen. Deze hoge mate van tevredenheid geldt zowel binnen vmbo, havo als vwo. In het vmbo en het havo is men alleen minder tevreden over de mentor en in het vwo over de resultaten. Op alle andere domeinen is men juist positiever gestemd. De resultaten worden besproken met leerlingenpanels waarbij ook enkele docenten aanwezig zijn. Met de individuele mentoren wordt een gesprek gehouden en wordt er gesproken over oplossingen.

Personeelsbeleid VO

Sinds 2016 worden in het kader van het personeelsbeleid en het scholingsbeleid structureel veel cursussen in company georganiseerd, Docenten moeten tot 50% aan professionaliseringsuren inzetten voor door school georganiseerde professionaliseringsactiviteiten, waaronder cursussen. De afdelingsleider evalueert met de individuele personeelsleden de scholing en heeft vaak vooraf een gesprek over de te volgen scholing. Op basis van het schoolplan, de afdelingsplannen en de wensen van vakgroepen komt het aanbod tot stand.

Binnen het MT is één van de afdelingsleiders verantwoordelijk voor het scholingsprogramma en de dagelijkse organisatie is belegd bij de docentencoach. In het eerste half jaar van 2017 zijn zestien cursussen gegeven en hieraan hebben 164 docenten deelgenomen. De cursussen variëren van algemene: didactische (differentiëren of coachend les geven), begeleiden (mentoraat, omgaan met faalangst) of persoonlijke ontwikkeling (omgaan met werkdruk) tot meer vakgroepgerichte, zoals sectiegerelateerde examentrainingen of Won cursussen. In de tweede helft van 2017 zijn zeven scholingsprogramma's uitgevoerd waaraan 40 docenten hebben deel genomen.

Personeelsverdeling VO

	2017	2016	2015	2014
Aantal personeelsleden	207	204	206	200
Gemiddelde leeftijd van het personeel	46,57	46,47 jaar	46,29 jaar	46,31 jaar

Personeelsverdeling VO per 1 oktober in fte

	2017	2016
Directie- en staffuncties	8,6	8,8
Onderwijzend personeel	123,7	123,1
Ondersteunend personeel	29,1	29
Totaal	161,4	160,9

Leeftijdverdeling VO

	Vrouw	Man	Totaal
15 tot 25 jaar	7	1	8
25 tot 35 jaar	34	12	46
35 tot 45 jaar	21	8	29
45 tot 55 jaar	32	12	44
55 tot 65 jaar	44	30	74
65+ jaar	2	4	6
Totaal	140	67	207

Werving en selectie

De werving, selectie en adviezen rond de beoordeling van nieuwe docenten ligt in handen van de afdelingsleiders. Aan het eind van schooljaar 2016/2017 hebben van de nieuwe lichter, acht docenten een verlengd tijdelijk contract gekregen, onder andere omdat een aantal hun bevoegdheid nog niet heeft gehaald. Eén docent heeft geen verlenging gekregen. De interne coach schoolde de nieuwe docenten wederom. Deze scholing wordt door de docenten en door ons zeer gewaardeerd. Vijf tijdelijke vacatures zijn ingevuld door een beroep te doen op detacheringsbureaus. Vooruitlopend op de mogelijke leerlingencrimp hebben alle herbenoemde en nieuw benoemde docenten een tijdelijke aanstelling ontvangen. De uitbreiding in aanstelling van zittende, vaste docenten zal jaarlijks worden aangepast.

Met opmaak: Lettertype: 10 pt, Tekstkleur: Tekst 1, Nederlands (standaard)

In het kader van het 'Plan van aanpak tegengaan onbevoegd lesgeven VO', dat beoogt dat in het najaar van 2017 (en in 2021 voor de beroepsgericht vakken) alle lessen gegeven behoren te worden door bevoegde leraren is een plan van aanpak gemaakt voor acht docenten. Met elke individuele docent zijn afspraken gemaakt om te voldoen aan wet- en regelgeving. Met uitzondering van twee oudere docenten zijn alle onbevoegde docenten was een studie bezig. Het aantal bevoegde docenten is het afgelopen jaar toegenomen.

Functiemix

Twee docenten die volgens de regeling van het entreerecht in 2017 nog recht hadden op een LD-functie vanwege een behaald eerstegraads diploma hebben de benoeming gekregen. Zij worden een jaar lang gevolgd in hun ontwikkeling

Voor het schooljaar 2017/18 was 6 fte aan LC functies voor docenten open gesteld. Zes docenten hebben op succesvolle wijze het beoordelingstraject doorlopen, daardoor is de ruimte voor LC docenten met ca 4,0 fte uitgebreid.

Gesprekkencyclus

Met elke docent wordt elke twee jaar een functioneringsgesprek gehouden. De eerste maal wordt door de docent een POP opgesteld waarna of tussentijds of aan het eind van de cyclus de resultaten worden geëvalueerd. Onderdeel van de procedure vormt een lesbezoek, een bespreking van de resultaten, een bespreking van taken en een bespreking van professionaliseringsactiviteiten. In de POP dient een afstemming plaats te vinden tussen de doelen van de organisatie/afdeling en de eigen ontwikkeling.

ICT

Op ICT gebied is een belangrijke randvoorwaarde vervuld om gebruik te kunnen maken van digitale leermiddelen. Het hele gebouw is voorzien van WIFI en bovendien zijn er twee laptopkarren aangeschaft om het werken met digitaal lesmateriaal te faciliteren.

Voor wat betreft het databeheer zijn er voorbereidingen getroffen om de digitale data op te kunnen slaan in SharePoint Office 365.

Vanaf het schooljaar 2017-2018 wordt er gebruik gemaakt van een nieuwe ICT- infrastructuur en zijn alle servers vervangen en voorzien van de nieuwste software. De school loopt wat dat betreft voorop maar dit brengt ook risico's met zich mee en die hebben zich helaas de afgelopen periode geopenbaard.

Zowel de verbeterde Wifi-faciliteiten, als de toegenomen digitale content in methoden én de introductie van een digitale component in examenprogramma's stuwen het gebruik van devices. In de groeiende behoefte wordt voorzien door de introductie laptopkarren.

De invoering van Office 365 /Sharepoint verloopt niet volgens planning.

Huisvesting

Na de uitbreiding van het schoolgebouw in het schooljaar 2015/16 en de interne verbouwing van praktijklokalen voor de bètavakken en de beroepsgerichte vakken zijn de huisvestingsfaciliteiten op orde. Alleen voor de overdekte fietsenstalling bleek een herinrichting noodzakelijk. Deze herinrichting leidt tot een hogere tevredenheid onder gebruikers van de stalling.

Het beleid van de SKO Volendam ten aanzien van het onderhoud is erop gericht de scholen in een goede conditie te houden en ze een prettige leef- en leeromgeving te laten zijn. Ter besparing van de kosten wordt zoveel mogelijk de eigen onderhoudsdienst ingezet.

HET FINANCIËEL BELEID

Voor het financieel beleid gelden de volgende doelen:

- uitgaven en inkomsten in balans houden.
- Extra gelden inzetten voor onderwijsontwikkeling en kwaliteitsverbetering onderwijs.
- Extra gelden inzetten voor verbetering schoolklimaat en energie neutraler maken van scholen.
- Extra gelden inzetten voor na- en bijscholing.

Algemeen

In 2017 verliepen de zaken financieel gezien naar wens. Het bestuur van de stichting heeft in het beleid verwoord, dat een deel van het vermogen moet worden ingezet voor verbetering van de kwaliteit van het onderwijs in ruime zin. Daarbij is tevens bepaald dat de inzet van deze middelen niet structureel mag zijn. Door de hogere inzet van gelden voor personeel, materialen en gebouwen werd er ondanks incidentele extra gelden van de overheid een negatief saldo van baten en lasten van 1,1% behaald.

Inclusief de rentebate van 0,6% van de jaarbaten kon het jaar worden afgesloten met een tekort van 0,5% over de jaarbaten.

De huidige goede financiële positie van de stichting is vooral door ontwikkelingen in het verleden ontstaan. Zeker in de komende jaren, met teruglopende leerlingaantallen, zal van het eigen vermogen gebruik moeten worden gemaakt om het beleid uit te kunnen blijven voeren.

Het bestuur heeft de intentie uitgesproken om met name investering in de kwaliteit van het onderwijs te ondersteunen uit het eigen vermogen. Het bestuur heeft onder andere grote bedragen geïnvesteerd in de uitbreiding van het Don Bosco College.

Historie

In 1964 is de Stichting Katholiek Onderwijs Volendam opgericht en was er sprake van een negatieve reserve. Het bestuur was gedwongen zeer zuinig met de gelden om te gaan. Decennialang is gebruik gemaakt van ouderhulp en al ruim veertig jaar is het bestuur onbezoldigd. Het beleid is altijd geweest om een financiële situatie te bereiken, waarbij het schoolbestuur voor de continuïteit van het onderwijs minder afhankelijk is van de overheid.

Analyse financiële positie

Met een solvabiliteit van 88% heeft de SKO Volendam een goede financiële positie. De liquiditeit geeft aan in hoeverre de stichting in staat is direct aan haar opeisbare verplichtingen te voldoen en is ook hoog. De current ratio is 11,87.

Deze positie leidt ertoe, dat er geïnvesteerd kan worden in een verdere professionalisering van de organisatie. Het schoolbestuur zet met de financiële mogelijkheden extra personeelsformatie in, gericht op een verdere toename van de kwaliteit van onderwijs. De bestuursleden behoudens de uitvoerend bestuurder, ontvangen een vrijwilligersvergoeding van € 1500,00 netto per jaar.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen van de Stichting Katholiek Onderwijs Volendam bedraagt 97%. Deze zal de komende jaren stijgen tot ongeveer 100% in 2019.

De financieringsbehoefte binnen de Stichting Katholiek Onderwijs Volendam is afgedekt binnen de liquide middelen. Het saldo van baten en lasten is de komende periode negatief, mede door uit te voeren extra investeringen die de komende jaren plaats gaan vinden.

Middels een programma voor impulsinvesteringen heeft de SKO Volendam zes miljoen uitgetrokken van 2016 t/m 2018 voor verbetering van onderwijs, gebouwen en voor scholing personeel.

De financiële baten vanuit het eigen vermogen dekken door de lage rentepercentages de extra investeringen ten behoeve van kwaliteitsverbetering van het onderwijs niet.

De krimp van het leerlingaantal in het basisonderwijs is de komende jaren een financieel risico. Op termijn geldt dat ook voor het Don Bosco.

Gratis schoolboeken

De aanschaf van schoolboeken is via een Europese aanbesteding verlopen.

De gelden voor het boekenfonds worden door de overheid rechtstreeks naar de school overgemaakt.

Geen ouderbijdrage DBC

Ook in 2017 is er geen ouderbijdrage gevraagd aan de ouders. De SKO Volendam wil service verlenend zijn met het vermogen.

Balans per 31-12-2017

Activa	31-12-2017		31-12-2016
	€		€
Materiële vaste activa	697.720		759.000
Vorderingen	1.166.700		819.259
Liquide middelen	25.770.816		26.303.722
	27.635.236		27.881.981
Passiva			
Eigen vermogen	24.569.854		24.689.131
Voorzieningen	670.674		603.921
Langlopende schulden	127.058		145.209
Kortlopende schulden	2.267.650		2.443.720
	27.635.236		27.881.981

Begroting en algemeen financieel beleid

Sinds 2013 worden ook meerjarenbegrotingen opgesteld voor het primair en voortgezet onderwijs. Binnen een gesteld kader ontwikkelen de directie van het DBC en de BMPO, formaties en de beleidsprogramma's. De begrotingsdiscipline wordt gecontroleerd met financiële kwartaaloverzichten. De werkelijke baten en lasten worden vergeleken met de begroting. Bij het opstellen van het formatieplan is de lumpsum voor de salarissen, ongeveer 85% van de totale lasten, als uitgangspunt genomen voor de inzet van personeel, waarbij het effect van veranderingen van leerlingaantallen ten opzichte van het voorgaande schooljaar het belangrijkste punt van aandacht is. De overige lasten liggen grotendeels vast.

Toelichting enkele cijfers balans 2017 t.o.v. balans 2016

De post vorderingen is ten opzichte van 2016 gestegen met name doordat pas in 2018 bekend werd wat de SKO Volendam aan gelden ontvangt in verband met het samen gaan van de Zuidwester met de St. Petruschool, het deel wat betrekking heeft op 2017 is opgenomen onder de vorderingen. De post voorzieningen is weer aanzienlijk gestegen met name doordat het persoonlijk budget van 50 uur die gespaard kan worden moet worden opgenomen in een voorziening als zijnde een toekomstige verplichting naar de werknemers toe.

De post kortlopende schulden is eind 2017 lager dan eind 2016 met name doordat er eind 2017 minder facturen open stonden (crediteuren) dan eind 2016. Ook van de vooruit ontvangen subsidie voor cultuur voor de jaren 2016 t/m 2018 die onder de overige schulden opgenomen was staat er nu nog maar alleen het deel van 2018 waardoor de post overige schulden ook lager is als eind 2016.

EXPLOITATIEREKENING			
	Begroting 2017	2017	2016
3. BATEN		€	€
3.1 Rijksbijdragen OCW	23.429.000	24.522.114	24.107.998
3.2. Overige overheidsbijdragen	213.000	165.455	182.945
3.5 Overige baten	221.500	275.237	265.929
Totaal baten	23.863.500	24.962.806	24.556.872
4. LASTEN			
4.1 Personele lasten	20.101.000	21.170.251	20.645.848
4.2 Afschrijvingen	78.500	82.806	26.000
4.3 Huisvestingslasten	2.577.000	1.310.041	1.717.184
4.4 Overige instellingslasten	3.634.000	2.673.196	2.520.459
Totaal lasten	26.390.500	25.236.294	24.909.491
Saldo baten en lasten	-2.527.000	-273.488	-352.619
5. Financiële baten en lasten	150.000	154.211	207.066
Exploitatiesaldo	-2.377.000	-119.277	-145.553

Toelichting enkele cijfers exploitatierekening 2017 t.o.v. begroting 2017

In november 2017 kwam het Ministerie van OCW met een aanpassing van de rijksbekostiging over het jaar 2017. Dit betekende voor het PO een verhoging van ongeveer € 58.000 en voor het VO een verhoging van de bekostiging van ongeveer € 300.000. Tevens is het deel wat betrekking heeft op 2017 van de gelden die van OCW pas in 2018 worden ontvangen in verband met het samengaan van De Zuidwester met de St. Petruschool opgenomen onder de Rijksbijdragen OCW dit is ongeveer € 370.000. Ook de ontvangsten vanuit het Samenwerkingsverband PO waren hoger, dit kwam doordat er meer arrangementen zijn aangevraagd dan begroot, tegenover deze hogere inkomsten staan nagenoeg voor een gelijk bedrag ook hogere kosten.

De personele lasten zijn gestegen ten opzichte van 2016 met name door de verhoging van het ABP van de pensioenpremie percentages. De stijging van de pensioenlasten was € 378.000 t.o.v. het jaar 2016. Door de afspraken in het kader van ICT coördinatoren en afspraken vanwege de samenvoeging van de Zuidwester met de Petruschool zijn de personele kosten in het PO hoger dan begroot. Ook stonden in de begroting de cursus kosten nog onder de overige instellingslasten en in de jaarrekening onder de personeelskosten.

In het PO en het VO waren in het jaar 2017 veel langdurig zieken aanwezig waarvoor met name in het VO externe krachten ingehuurd moesten worden. Begroot was € 175.000, de werkelijkheid was € 449.000 derhalve € 274.000 hoger. Ook heeft de wet WWZ ervoor zorg gedragen dat in het PO meer extern personeel ingehuurd moest worden.

De huisvestingslasten zijn lager dan begroot met name doordat een deel van de aanpak van de speelpleinen doorgeschoven is naar 2018, maar ook doordat opgenomen werkzaamheden in de begroting niet uitgevoerd zijn of zoals bijvoorbeeld het dak van 't Kofschip op aanraden van de uitvoerende partij op een andere manier is uitgevoerd waardoor die goedkoper uitviel dan begroot. De overige instellingslasten zijn lager mede doordat bijvoorbeeld de cursuskosten onder de personele lasten vallen terwijl ze in de begroting onder de overige instellingslasten vermeld stonden dit gaat ongeveer over € 324.000 (begroot € 241.000).

Ook "impuls" investeringen die in de begroting opgenomen zijn maar in de jaarrekening onder de overige instellingslasten vallen zijn niet uitgevoerd of doorgeschoven naar 2018 waardoor de daadwerkelijke kosten lager zijn dan begroot.

Toelichting enkele cijfers exploitatierekening 2017 t.o.v. 2016

De Rijksbijdragen OCW zijn ten opzichte van 2016 licht gestegen. De stijging van de bekostiging die hierboven benoemd wordt is grotendeels veroorzaakt door de gelden die ontvangen zijn voor het samengaan van de Zuidwester met de St. Petruschool. De personele lasten zijn t.o.v. 2016 met € 524.000 gestegen (2,5%), dit wordt grotendeels veroorzaakt door de premiestijging van het ABP en de hoge inleenkosten van externen.

De huisvestingslasten zijn lager met name doordat in 2016 ook nog een deel aan kosten van de nieuwbouw van het Don Bosco College zit verwerkt welke niet geactiveerd zijn.

€ 304.578 en in 2016 € 493.576. De stijging van de overige instellingslasten zijn grotendeels toe te schrijven aan de investeringen in een nieuw server netwerk in het VO en PO en de aanschaf van meerdere chromebooks in het PO.

De rentebaten zijn lager doordat de rentetarieven die de Stichting Katholiek Onderwijs Volendam ontvangt net als in de markt dalende zijn.

Basisonderwijs

Na de pilot op drie scholen die in 2016 voorzien zijn van WIFI en Chromebooks zijn alle andere scholen ook voorzien van WIFI en Chromebooks (gemiddeld 60 stuks per school), tevens zijn alle scholen voorzien van nieuwe beamers. De kosten van de aanschaf van deze zaken bedroeg € 329.000.

Ook zijn er enkele methoden voor verschillende vakken vervangen en is er in een nieuwe methode rekenen voor alle basisscholen aangeschaft tevens is er ook in 2017 een investering voor het geven van technieklessen geweest, de kosten van de aanschaf hiervan bedroegen € 133.000.

Voortgezet onderwijs

In het voortgezet onderwijs is een bedrag van € 99.000 uitgegeven om het Don Bosco College van een nieuw server netwerk te voorzien (hardware en software). Het dak van de "oudbouw" van het Don Bosco College is opnieuw voorzien van een bitumen laag die zonlicht afstotend is waardoor het minder warm wordt op de hoogste verdiepingen. De kosten hiervoor bedroegen € 89.000. Dit waren werkzaamheden die uitgevoerd moesten worden omdat de oude laag nagenoeg versleten was.

Recapitulatie raming extra lasten in 2018

	2018
Kwaliteitszorg CPS primair- en voortgezet onderwijs doorlopende taalleerlijn, rekenverbetertraject en passend onderwijs, incl. scholingskosten	€ 100.000,00
Nieuwe methoden (primair onderwijs) incl. techniek	€ 50.000,00
Inzet extra personeel basisonderwijs boven bekostigingsnorm incl. ICT coördinatoren	€ 125.000,00
Extra inzet personeel Don Bosco College LWOO/VMBO en VWO	€ 100.000,00
Extra computers (laptop-kar), aanpassingen techniek vakken	€ 50.000,00
Extra huisvesting (o.a. onderhoud Spinmolen/Petrus)	€ 100.000,00
Extra investering buitenspeelplaatsen PO (nog uit te voeren in 2018)	€ 210.000,00
Totaal	€ 735.000,00

Treasuryverslag

Belenen en beleggen

De Stichting Katholiek Onderwijs Volendam heeft als beleid dat het publieke gedeelte overeenkomstig de regeling "beleggen en belenen" wordt belegd in niet-risicodragende producten. Bij het beleggen met eigen middelen, die niet zijn verkregen uit rijksbijdragen, worden de uitgangspunten van een eigen treasurystatuut gevolgd. Uitgangspunt is dat gelden op een renterekening gezet worden.

De Stichting Katholiek Onderwijs Volendam heeft zijn effectenportefeuille afgebouwd en omgezet in een spaarrekening.

Continuïteitsparagraaf

A. Gegevensset

A1. In het jaarverslag worden de navolgende kengetallen opgenomen

Kengetal (stand 31/12)	Verslagjaar	Jaar 2018	Jaar 2019	Jaar 2020
Personele bezetting in FTE				
-management / directie	23,4	22,5	21,5	20,5
- onderwijzend personeel	242,9	240,0	239,0	238,0
- onderwijs ondersteunend personeel	30,6	30,0	29,0	28,0
Leerling aantallen	3677	3520	3413	3327

A2. Meerjarenbegroting

Balans

ACTIVA	Verslagjaar	Jaar 2018	Jaar 2019	Jaar 2020
Vaste activa				
Immateriële VA	0	0	0	0
Materiële VA	697.720	614.915	532.110	449.305
Financiële VA	0	0	0	0
Totaal Vaste activa	697.720	614.915	532.110	449.305
Vorderingen	1.166.700	566.085	566.212	516.115
Liquide middelen	25.770.816	25.532.902	24.816.162	23.387.267
Totaal Vlottende Activa	26.937.516	26.098.987	25.382.374	23.903.382
TOTAAL ACTIVA	27.635.236	26.713.902	25.914.484	24.352.687
PASSIVA				
Algemene reserve	9.809.147	9.904.000	9.981.000	10.054.000
Bestemmingsreserve publiek	9.753.623	8.726.854	7.923.854	6.344.854
Bestemmingsreserve privaat	5.007.084	5.057.000	5.110.000	5.167.000
Voorzieningen	670.674	720.000	702.000	660.000
Langlopende schulden	127.059	108.908	90.757	72.606
Kortlopende schulden	2.267.650	2.197.140	2.106.873	2.054.227
TOTAAL PASSIVA	27.635.236	26.713.902	25.914.484	24.352.687

De prognoses van de personeelsaantallen zijn een schatting. In eerste instantie komt dit omdat de gegevens van het PO en het VO gecombineerd zijn, waarbij de krimp voor het PO al heeft ingezet.

In het PO geldt dat de afname van het personeel nog niet heeft ingezet. Dit komt omdat het aantal groepen nog niet afneemt. Daarnaast is i.v.m. vervangingsproblemen de vervangingspool fors uitgebreid.

Voor het VO geldt dat personeelsbeleid i.v.m. de krimp nog moet worden ontwikkeld en dat hierbij, behalve wat betreft natuurlijk verloop nog geen voorschot op genomen is. Het is dus een waarschuwing dat er problemen ontstaan als er geen maatregelen genomen worden.

De formatieplannen 2017-2018 zullen de precieze gegevens voor het komend jaar omvatten. Ook daar geldt dat de latere jaren nog preciezer moeten worden ingevuld. Hiervoor wordt voor het VO sinds kort met het programma Foleta gewerkt.

Raming van Baten en Lasten

BATEN	Verslagjaar	Jaar 2018	Jaar 2019	Jaar 2020
Rijksbijdrage	24.522.114	23.043.000	22.346.000	21.600.000
Overige overheid-bijdragen en subsidies	165.455	202.000	202.000	200.000
Overige baten	275.237	211.000	211.000	201.000
TOTAAL BATEN	24.962.806	23.456.000	22.759.000	22.001.000
LASTEN	Verslagjaar	Jaar T+1 *	Jaar T+2 *	Jaar T+3 *
Personeelslasten	21.170.251	20.791.000	20.446.000	20.356.000
Afschrijvingen	82.806	82.805	82.805	82.805
Huisvestingslasten	1.310.041	1.086.000	956.000	850.000
Overige lasten	2.673.196	2.515.195	2.077.195	1.991.195
TOTAAL LASTEN	25.236.294	24.475.000	23.562.000	23.280.000
Saldo baten en lasten	-273.488	-1.019.000	-803.000	-1.279.000
Saldo financiële baten en lasten	154.211	137.000	130.000	130.000
Saldo Buitengewone baten en lasten	0	0	0	0
TOTAAL RESULTAAT	-119.277	-882.000	-673.000	-1.149.000

B. Overige rapportages

B.1 Rapportage aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem

In de sfeer van het proces van toezicht kan worden opgemerkt dat veel administratieve zaken en registratie dagelijks plaatsvinden en dat er sprake is van actueel inzicht in de stand van zaken op alle gebieden. Periodiek worden resultaatoverzichten en de balanspositie aan het bestuur overlegd. Er is voldoende functiescheiding binnen de organisatie. De risico's voor de personeelsadministratie, waaronder de salarisadministratie, en de betaling van de inkooprekeningen zijn afgedekt.

B.2 beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden

Naast de risico's in de interne beheersing rondom de financiële processen kijkt de stichting ook verder naar risico's vanuit de externe omgeving. Als één van de belangrijkste risico's signaleert de stichting dat de leerlingenaantallen dalen, eerst in het primair onderwijs en sinds 2016 in het voortgezet onderwijs. De risico's voor personeel en te hoge kosten voor leegstand zijn aanzienlijk. De krimp in het PO zal tussen 2010 en 2024 20 à 25% bedragen. In 2016 is besloten om 1 basisschool te sluiten en een andere school af te slanken tot een enkele school. Vooral nog wordt ervan uitgegaan dat er in het PO geen personeel ontslagen hoeft te worden. In het VO worden in 2017 scenario's gemaakt om de risico's in kaart te brengen om mogelijke oplossingen te kunnen afwegen.

Behalve de krimp is het oude schoolbestand in het PO mogelijk een risico. Meer dan de helft van het aantal scholen is (bijna) 40 jaar of ouder. Met de gemeente is overleg gestart over een nieuw integraal huisvestingsplan. (IHP)

Onderwijskwaliteit wordt binnen de SKO Volendam sterk gemonitord. Er is in 2016 sterk ingezet op verbetering van de kwaliteit en doorstroming op het Don Bosco College. De inspectie heeft het Don Bosco College en alle basisscholen in 2016 en begin 2017 als voldoende beoordeeld.

B.3 Rapportage toezichthoudend orgaan

Hiervoor verwijzen wij u naar pagina 11, Besluiten van het toezichthoudend bestuur.

Gegevens over rechtspersoon

Bestuursnummer	72853
Naam instelling	Stichting Katholiek Onderwijs Volendam
Postadres	Postbus 58
Postcode / Plaats	1130 AB Volendam
Telefoon	0299-399290
Fax	0299-399291
E-mail	info@deskov.nl
Internetsite	www.deskov.nl

Colofon

Publicatie mei 2018.

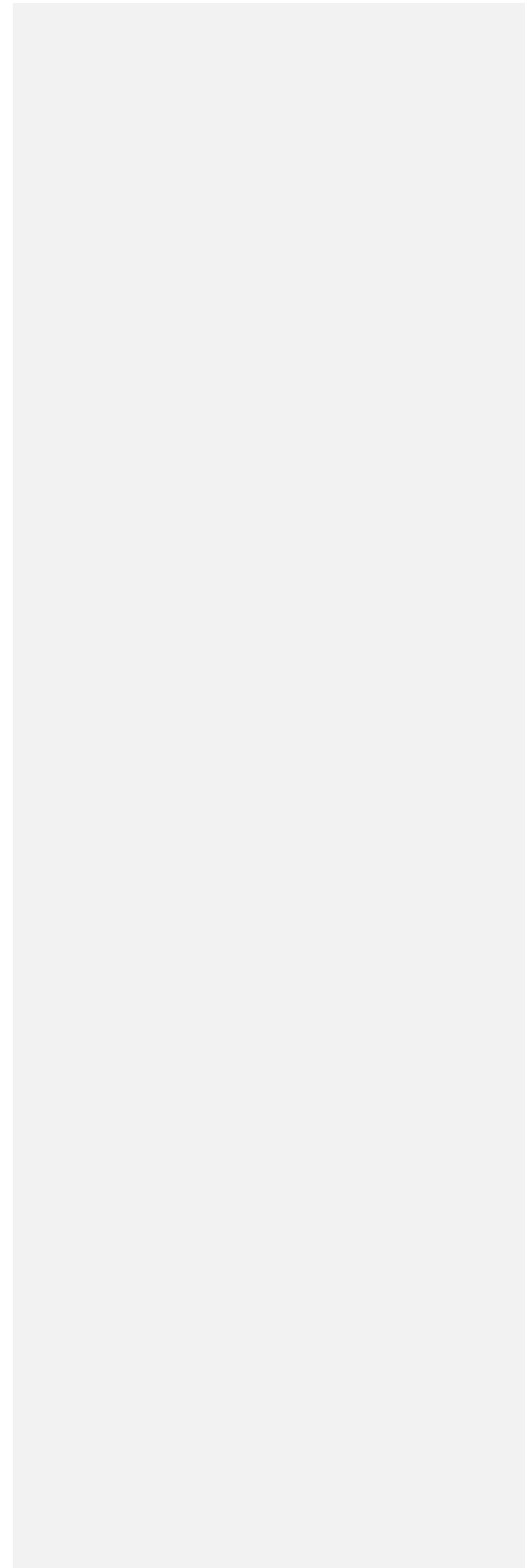
Het jaarverslag is vastgesteld door het Bestuur in juni 2018.
Verantwoordelijk voor het jaarverslag: Mw. M.R.M. Runderkamp, uitvoerend bestuurder.
Accountant: Horlings Accountants te Amsterdam.

Indien u wilt reageren naar aanleiding van dit jaarverslag kunt u contact opnemen met:
Dhr. J. Laagland, telefoon 0299-399290.

JAARREKENING 2017

Stichting Katholiek Onderwijs Volendam

72853

MAB Model A Balans (na resultaatbestemming)

1	Activa	31-12-2017 EUR	31-12-2016 EUR
	Vaste activa		
1.2	Materiële vaste activa	697.720	759.000
	Vlottende activa		
1.5	Vorderingen	1.166.700	819.259
1.6	Effecten	-	-
1.7	Liquide middelen	25.770.816	26.303.722
	Totaal vlottende activa	26.937.516	27.122.981
	Totaal activa	27.635.236	27.881.981
2	Passiva		
2.1	Eigen vermogen	24.569.854	24.689.131
2.2	Voorzieningen	670.674	603.921
2.3	Langlopende schulden	127.058	145.209
2.4	Kortlopende schulden	2.267.650	2.443.720
	Totaal passiva	27.635.236	27.881.981

MB Model B Staat v. Baten en Lasten

		2017 EUR	Begroot 2017 EUR	2016 EUR
	Baten			
3.1	Rijksbijdragen	24.522.114	23.429.000	24.107.998
3.2	Overige overheidsbijdragen en -subsidies	165.455	213.000	182.945
3.5	Overige baten	275.237	221.500	265.929
	Totaal Baten	24.962.806	23.863.500	24.556.872
	Lasten			
4.1	Personeelslasten	21.170.251	20.101.000	20.645.848
4.2	Afschrijvingen	82.806	78.500	26.000
4.3	Huisvestingslasten	1.310.041	2.577.000	1.717.184
4.4	Overige lasten	2.673.196	3.634.000	2.520.459
	Totaal Lasten	25.236.294	26.390.500	24.909.491
	Saldo Baten en Lasten	-/- 273.488	-/-2.527.000	-/-352.619
5	Financiële baten en lasten	154.211	150.000	207.066
	Totaal resultaat	-/- 119.277	-/-2.377.000	-/-145.553

MC Model C Kasstroomoverzicht

	2017 EUR	2016 EUR
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo Baten en Lasten	-/- 273.488	-/- 352.619
Aanpassing voor: Afschrijvingen	82.806	26.000
Mutaties voorzieningen	66.753	118.189
Verandering in vlottende middelen:		
Vorderingen	-/- 347.441	113.885
Schulden	-/- 176.070	-/- 544.198
<i>Totaal Kasstroom uit bedrijfsoperaties</i>	<u>-/- 647.440</u>	<u>-/- 638.743</u>
Ontvangen interest	<u>154.211</u> 154.211	<u>207.066</u> 207.066
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	-/- 493.229	-/- 431.677
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	-/- 21.526	-/- 785.000
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Aflossing langlopende schulden	-/- 18.151	-/- 18.151
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten	-/- 18.151	-/- 18.151
Mutatie liquide middelen	<u>-/- 532.906</u>	<u>-/- 1.234.829</u>

Toelichting op de jaarrekening

Activiteiten

In deze jaarrekening zijn de activiteiten van Stichting Katholiek Onderwijs Volendam te Volendam en van de onder deze stichting vallende scholen verantwoord. Stichting Katholiek Onderwijs Volendam is gevestigd op de Heideweg 2 in Volendam. Stichting Katholiek Onderwijs verzorgt het onderwijs voor zowel leerlingen op het primair onderwijs, als op het voortgezet onderwijs.

Verbonden partijen

Er is ultimo 2017 geen sprake van verbonden partijen.

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De jaarrekening over 2017 is opgesteld conform de richtlijnen van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en overeenkomstig de verslaggevingsvoorschriften en bepalingen zoals weergegeven in Titel 9 van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. Tevens is de richtlijn 660 van de Raad voor de Jaarverslaggeving gevolgd. In deze richtlijn zijn voor de sector presentatie-, waarderings- en verslaggevingsvoorschriften geformuleerd.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva gewaardeerd volgens geamortiseerde kostprijs.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Rapporteringsvaluta

De bedragen in de tabellen worden gepresenteerd in euro's. Als gevolg van afrondingen zijn in sommige gevallen geringe verschillen ontstaan. Deze verschillen tasten de betrouwbaarheid van de jaarrekening niet aan en zijn geen belemmering voor het verkrijgen van het vereiste inzicht.

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten, zoals vorderingen en schulden, als financiële derivaten verstaan. In de toelichting op de onderscheiden posten van de balans wordt de reële waarde van het betreffende instrument toegelicht als die afwijkt van de boekwaarde. Indien het financiële instrument niet in de balans is opgenomen wordt de informatie over de reële waarde gegeven in de toelichting op de 'Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen'.

Voor de grondslagen van primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde.

Er wordt afgeschreven vanaf het jaar volgend op het jaar van ingebruikname. De activeringsgrens ligt voor inventaris en apparatuur op € 1.500 per artikel.

Kosten voor periodiek groot onderhoud worden ten laste gebracht van het resultaat op het moment dat deze zich voordoen. Er wordt gewerkt met een meer jaren onderhoudsplan.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde.

Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Effecten

De ter beurze genoteerde aandelen en obligaties (die behoren tot de handelsportefeuille) worden gewaardeerd op de beurswaarde per balansdatum, waarbij zowel ongerealiseerde als gerealiseerde waardeveranderingen direct in de staat van baten en lasten worden verantwoord.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Ultimo 2017 is alleen sprake van direct ter beschikking staande liquide middelen.

Reserves

Algemene reserve publiek

Deze post betreft de niet-gebonden reserve die voorkomt uit de door (semi-) overheidsinstellingen gefinancierde activiteiten. Aan de reserve worden via de resultaatsbestemming overschotten in een boekjaar toegevoegd en tekorten onttrokken. De (publieke) algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van Stichting Katholiek Onderwijs Volendam

Bestemmingsreserves (publiek)

De publieke reserves zijn gevormd vanuit de overschotten op de verschillende scholen en zijn bedoeld voor specifieke toekomstige uitgaven die uit de huidige beschikbare middelen gedekt moeten worden. Daarnaast hebben deze reserves tot doel om in de toekomst incidentele lasten te dragen indien de stichting geconfronteerd wordt met tegenvallers.

Bestemmingsreserves (privaat)

De bestemmingsreserve is opgebouwd vanuit de financiële baten die toe te rekenen zijn aan het private deel van de beleggingen en spaargelden. De reserves zullen worden ingezet voor dat deel van de kosten die niet vanuit de rijksbijdragen gefinancierd mogen worden.

Voorzieningen

Pensioenen

De stichting heeft één pensioenregeling. Dit betreft een Nederlandse regeling en wordt gefinancierd door afdrachten aan pensioenuitvoerder, te weten het bedrijfstakpensioenfonds ABP. De pensioenverplichting wordt gewaardeerd volgens de “verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering”. In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de staat van baten en lasten verantwoord. De stichting heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij ABP, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. De stichting heeft daarom de pensioenregeling verwerkt als een “verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering” en heeft alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord. De dekkingsgraad van het bedrijfstakpensioenfonds ABP is op 31 december 2017 104,4%.

Spaarverlof

De voorziening spaarverlof is gevormd voor personeelsleden die gedurende 4 of meer schooljaren 60 klokuren hebben gespaard en dit in een aaneengesloten periode gaan opnemen.

Uitgestelde beloningen

Op basis van richtlijn 271 van de Raad voor de Jaarverslaggeving is een voorziening opgenomen voor verplichtingen uit hoofde van toekomstige uitkeringen bij ambtsjubilea van personeelsleden. De voorziening is opgenomen tegen de contante waarde van de toekomstige uitbetalingen en is afhankelijk van de ingeschatte blijf kans, gemiddelde salarisstijging en disconteringsvoet. De werkelijke jubilea - uitkeringen worden ten laste van deze voorziening gebracht.

Langlopende schulden

De langlopende schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Kortlopende schulden

Dit betreffen schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar. Kortlopende schulden worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs

Overlopende passiva

De overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de andere kortlopende schulden zijn te plaatsen.

De bestede subsidies in verband met de aanschaf van (materiële) vaste activa worden gepassiveerd onder de overlopende passiva. Deze subsidies worden tijdsevenredig over de geschatte economische levensduur van deze activa ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Bij de bepaling van het exploitatieresultaat gelden de volgende beginselen: lasten (en baten) zijn toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Rijksbijdragen

De ontvangen (normatieve) rijksbijdrage en de niet-geoordeelde OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig verwerkt als baten in de staat van baten en lasten.

Geomerkte OCW-subsidies met een vrij besteedbaar overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waar nog geen activiteiten voor zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva.

Geomerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn nog niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Overige exploitatiesubsidies

Overige exploitatiesubsidies worden ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde lasten komen/waarin de opbrengsten zijn gederfd/waarin het exploitatietekort zich heeft voorgedaan.

Giften

Giften worden gewaardeerd tegen de reële waarde (voor zover bepaalbaar) in de staat van baten en lasten.

Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode. Ontvangen interest wordt opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Aflossingen op leningen worden opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten.

Waarderingsgrondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi)publieke sector WNT heeft de instelling zich gehouden aan de Beleidsregel toepassing WNT. De instelling heeft de Beleidsregels toepassing WNT als normenkader bij het opmaken van deze jaarrekening gehanteerd

VA Vaste activa

1.2 Materiële vaste activa

	Boekwaarde 1-1- 2017 EUR	Investe- ringen EUR	Afschrijving 2017 EUR	Boekwaarde 31-12- 2017 EUR	Aanschaf prijs 31-12- 2017 EUR	Afschrijving cumulatief 31-12- 2017 EUR	Boekwaarde 31-12- 2017 EUR
1.2.1 Gebouwen en terreinen	759.000	0	78.500	680.500	785.000	104.500	680.500
1.2.2 Inventaris en apparatuur	0	21.526	4.306	17.220	21.526	4.306	17.220
1.2.3 Andere vaste bedrijfsmiddelen	0	0	0	0	0	0	0
1.2.4 In uitvoering en voortbetalingen	0	0	0	0	0	0	0
1.2.5 Niet aan het proces dienstbare materiële vaste activa	0	0	0	0	0	0	0
Materiële vaste activa	759.000	21.526	82.806	697.720	806.526	108.806	697.720

VV Voorraden & Vorderingen

1.5	Vorderingen	31-12-2017	31-12-2016
		EUR	EUR
1.5.2	OCW/EZ *	549.102	535.107
1.5.6	Overige overheden	389.132	37.533
1.5.7	Overige vorderingen	42.264	36.911
1.5.8	Overlopende activa	186.202	209.708
	Vorderingen	1.166.700	819.259
	Uitsplitsing		
1.5.7.2	Overige	42.264	36.911
	Overige vorderingen	42.264	36.911
1.5.8.3	Overige overlopende activa	186.202	209.708
	Overlopende activa	186.202	209.708

* De vordering heeft geheel betrekking op het betaalritmeverschil van de bekostiging 2017/2018 van het primair onderwijs.

EL Effecten & Liquide middelen

1.6	Effecten	Boekwaarde 1-1-2017	Investeringen	Des investeringen	Boekwaarde 31-12-2017
		EUR	EUR	EUR	EUR
1.6.1	Aandelen**	-	-	-	-

** De aandelen hebben betrekking op het fonds Arasbridge. Vanaf 1 januari 2011 is voor dit fonds geen waardering afgegeven in verband met liquidatie van het fonds. Voorzichtigheidshalve heeft het bestuur besloten de aandelen volledig te voorzien op 31 december 2013. Het saldo van nihil bestaat derhalve uit een bedrag van € 303.899 (laatst afgegeven waardering) minus voorziening van € 303.899.

1.7	Liquide middelen	31-12-2017 EUR	31-12-2016 EUR
1.7.1	Kasmiddelen	4.252	2.777
1.7.2	Tegoeden op bank- en girorekeningen	25.766.564	26.300.945
	Liquide middelen	25.770.816	26.303.722

EV Eigen vermogen

2.1	Eigen vermogen	Stand 1-1-2017	Resultaat	Overige mutaties	Stand 31-12-2017
		EUR	EUR	EUR	EUR
2.1.1	Algemene reserve	9.704.511	104.636	-	9.809.147
2.1.2	Bestemmingsreserve (publiek)	10.027.111	-/- 273.488	-	9.753.623
2.1.3	Bestemmingsreserve (privaat)	4.957.509	49.575	-	5.007.084
	Eigen vermogen	24.689.131	-/- 119.277	-	24.569.854

VL Voorzieningen

2.2 Voorzieningen

		Stand per 1-1-2017	Dotaties	Ont- trekkingen	Vrijval	Stand per 31-12-2017	Kortlopen deel <1 jaar	Langlopend deel >5 jaar
2.2.1	Personeels- voorzieningen	603.921	95.373	28.620	-	670.674	36.000	590.674
	Voorzieningen	603.921	95.373	28.620	-	670.674	36.000	590.674

Met ingang van 1 januari 2015 heeft een schattingswijziging plaatsgevonden inzake de parametrisering ter bepaling van de voorziening jubilea. Dit in verband met het verhogen van de pensioengerechtigde leeftijd van 65 naar 67 jaar en de aanpassing van de marktrente van 5% naar 2%.

2.3 Langlopende schulden

		Stand per 1-1-2017	Aangegane leningen	Aflossingen	Stand per 31-12-2017	Looptijd >1 jaar	Looptijd >5 jaar	Rentevoet
2.3.5	Overige langlopende schulden	145.209	-	18.151	127.058	18.151	54.454	0%
	Langlopende schulden	145.209	-	18.151	127.058	18.151	54.454	

2.4	Kortlopende schulden	31-12-2017 EUR	31-12-2016 EUR
2.4.3	Schulden aan leveranciers en handelskredieten	225.623	330.980
2.4.4	OCW/EZ	-	-
2.4.7	Belastingen en premies sociale verzekeringen	904.858	888.328
2.4.8	Schulden terzake van pensioenen	256.343	276.146
2.4.9	Overige kortlopende schulden	129.387	125.427
2.4.10	Overlopende passiva	751.439	822.839
	Kortlopende schulden	2.267.650	2.443.720
	Uitsplitsing		
2.4.7.1	Loonheffing	882.004	865.900
2.4.7.2	Omzetbelasting	1.427	2.818
2.4.7.3	Premies sociale verzekeringen	21.427	19.610
	Belastingen en premies sociale verzekeringen	904.858	888.328
2.4.9.2	Overige	129.385	125.427
	Overige kortlopende schulden	129.385	125.427
2.4.10.2	Vooruitontvangen subsidies OCW/EZ geoomerkt	-	-
2.4.10.5	Vakantiegeld en -dagen	654.389	627.674
2.4.10.6	Accountants- en administratiekosten	10.000	10.000
2.4.10.8	Overige	87.050	185.165
	Overlopende passiva	751.439	822.839

MG Model G Verantwoording subsidies

G1 Subsidies zonder verrekeningsclausule

Omschrijving	Toewijzing Kenmerk	Toewijzing datum	Bedrag toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	Prestatie afgerond
Studieverlof VO 2017	853309-1	20-9-2017	54.218 EUR	54.218 EUR	Nee
Studieverlof VO 2017	838597-1	19-11-2017	-/- 10.286 EUR	-/- 10.286 EUR	Ja
Studieverlof PO 2017	851830-1	20-9-2017	6.046 EUR	6.064 EUR	Ja

G2 Subsidies met verrekeningsclausule

G2A Aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing kenmerk	Toewijzing datum	Bedrag toewijzing EUR	Ontvangen t/m verslagjaar EUR	Totale kosten EUR	Te verrekenen EUR
--------------	--------------------	------------------	--------------------------	----------------------------------	----------------------	----------------------

Er zijn geen subsidies ontvangen die verantwoord hoeven te worden onder G2A

G2B Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing kenmerk	Toewijzing datum	Bedrag toewijzing	Saldo 1-1-2017	Ontvangen in verslagjaar	Lasten in verslagjaar	Totale kosten 31-12-2017	Saldo nog te besteden 31-12-2017
--------------	--------------------	------------------	-------------------	----------------	--------------------------	-----------------------	--------------------------	----------------------------------

Er zijn geen subsidies ontvangen die verantwoord hoeven te worden onder G2B

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Voor de aanschaf van schoolboeken voor het voortgezet onderwijs is een contract afgesloten. Dit contract loopt van 15 maart 2015 en geldt voor een periode van drie jaar met optionele verlengingsmogelijkheid van drie keer één jaar. De jaarlijkse kosten bedragen ongeveer € 290.000.

Inzake de huur van kopieerapparaten is er een contract afgesloten. Dit contract loopt vanaf september 2015 en eindigt in augustus 2020. De maandelijkse termijn bedraagt € 1.684.

In overeenstemming met de ministeriële regeling voor onvoorziene gevallen bij invoering vereenvoudiging bekostiging voortgezet onderwijs heeft de Stichting Katholiek Onderwijs Volendam nog recht op maximaal 7,5 % van de personele lumpsum van het Don Bosco College. Voor 2017 is dit bedrag € 783.000.

OB Overheidsbijdragen

3.1		31-12-2017	31-12-2016
Rijksbijdragen		EUR	EUR
3.1.1	Rijksbijdragen OCW/EZ	22.763.463	22.600.292
3.1.2	Overige subsidies OCW/EZ	1.173.349	1.098.377
3.1.4	Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdrage SWV	585.302	409.329
	Rijksbijdragen	24.522.114	24.107.998
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies			
3.2.1	Overige gemeentelijke bijdragen en subsidies	73.227	79.087
3.2.2	Overige overheidsbijdragen en - subsidies	92.228	103.858
	Overige overheidsbijdragen en -subsidies	165.455	182.945
Uitsplitsing			
3.2.1.2	Overige gemeentelijke bijdragen en subsidies	73.227	79.087
	Overige gemeentelijke bijdragen en subsidies	73.227	79.087

AB Andere baten

3.5	Overige baten	31-12-2017 EUR	31-12-2016 EUR
3.5.1	Verhuur	10.839	12.979
3.5.2	Detachering personeel	57.574	41.906
3.5.6	Overige	206.824	211.044
	Overige baten	275.237	265.929

LA Lasten

4.1	Personeelslasten		
4.1.1	Lonen en salarissen	20.462.845	19.897.428
4.1.2	Overige personele lasten	992.008	946.425
4.1.3	Af: Uitkeringen	-/- 284.602	-/- 198.005
	Personeelslasten	21.170.251	20.645.848
	Gemiddeld FTE	303	300
	Uitsplitsing		
4.1.1.1	Brutolonen en salarissen	15.967.525	15.828.401
4.1.1.2	Sociale lasten	2.232.105	2.183.556
4.1.1.3	Pensioenpremies	2.263.215	1.885.471
	Lonen en salarissen	20.462.845	19.897.428
4.1.2.1	Dotaties personele voorzieningen	148.198	159.208
4.1.2.2	Personeel niet in loondienst	448.496	427.034
4.1.2.3	Overig	395.314	360.183
	Overige personele lasten	992.008	946.425

4.3 Huisvestingslasten		31-12-2017	31-12-2016
		EUR	EUR
4.3.1	Huur	92.098	130.436
4.3.2	Verzekeringen	-	-
4.3.3	Onderhoud	774.507	889.123
4.3.4	Energie en water	234.355	493.576
4.3.5	Schoonmaakkosten	123.284	111.948
4.3.6	Heffingen	85.797	92.101
4.3.7	Overige	-	-
	Huisvestingslasten	1.310.041	1.717.184
4.4 Overige lasten			
4.4.1	Administratie en beheerslasten	363.900	313.549
4.4.2	Inventaris, apparatuur en leermiddelen	1.252.743	1.436.360
4.4.3	Dotatie overige voorzieningen	-	-
4.4.4	Overige	1.056.553	770.550
	Overige lasten	2.673.196	2.520.459
Specificatie honorarium			
4.4.1.1	Onderzoek jaarrekening	21.175	21.175
4.4.1.2	Andere controleopdrachten	-	-
4.4.1.3	Fiscale adviezen	-	-
4.4.1.4	Andere niet-controledienst	-	-
	Accountantslasten	21.175	21.175

FB Financieel en buitengewoon

5	Financiële baten en lasten	31-12-2017	31-12-2016
		EUR	EUR
5.1	Rentebaten	154.211	207.066
5.3	Waardeveranderingen fin. vaste activa en effecten	-	-
	Financiële baten en lasten	154.211	207.066

SG Segmentatie

Baten		EUR	EUR
		VO	PO
3.1	Rijksbijdragen	13.506.059	11.016.055
3.2	Overige overheidsbijdragen en -subsidies	61.853	103.602
3.5	Overige baten	195.269	79.968
	Totaal Baten	13.763.181	11.199.625
Lasten			
4.1	Personeelslasten	12.057.906	9.112.345
4.2	Afschrijvingen	82.806	-
4.3	Huisvestingslasten	328.004	982.037
4.4	Overige lasten	1.351.297	1.321.899
	Totaal Lasten	13.820.013	11.416.281
	Saldo Baten en Lasten	-/- 56.832	-/- 216.656
5	Financiële baten en lasten	50.890	103.321
	Totaal resultaat	-/- 5.942	-/- 113.335

Toelichting op de onderscheiden posten in het kasstroomoverzicht

Samenstelling geldmiddelen

Liquide middelen per 31 december 2016	26.303.722
Mutatie geldmiddelen in 2017	<u>-/- 532.906</u>
Liquide middelen per 31 december 2017	25.770.816

VT Verplichte Toelichting

Model E: Verbonden partijen

Er zijn geen verbonden partijen waarin stichting Katholiek Onderwijs Volendam zowel een bestuurlijk, als financieel belang heeft.

WNT Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen

WNT-VERANTWOORDING 2017 Stichting Katholiek Onderwijs Volendam

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Stichting Katholiek Onderwijs Volendam van toepassing zijnde regelgeving: de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2017, het door BZK opgestelde Controleprotocol WNT en de bijbehorende Regeling bezoldiging topfunctionarissen OCW-sectoren. Het WNT-maximum voor het onderwijs is gebaseerd op grond van een klasse indeling op basis van complexiteitspunten voor verschillende criteria. In onderstaande tabel is de berekening van het aantal complexiteitspunten ten behoeve van de klasse indeling opgenomen voor Stichting Katholiek Onderwijs Volendam.

Complexiteitspunten	2017
Gemiddelde totale baten	4
Gemiddeld aantal leerlingen, deelnemers of studenten	3
Gewogen aantal onderwijssoorten of sectoren	5
Totaal aantal complexiteitspunten	12
Bezoldigingsklasse	D
Bezoldigingsmaximum	€ 141.000

Het bezoldigingsmaximum in 2017 voor Stichting Katholiek Onderwijs Volendam is € 141.000. Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband. Voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking geldt met ingang van 1 januari 2016 voor de eerste 12 kalendermaanden een afwijkende normering, zowel voor de duur van de opdracht als voor het uurtarief.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking. Tevens leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling

bedragen x € 1	Dhr. H.J. van Rooijen
Functiegegevens	Lid uitvoerend bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1 januari 2017 t/m 31 oktober 2017
Omvang dienstverband (in fte)	0,93
Gewezen topfunctionaris?	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja
Individueel WNT-maximum	€ 109.275
Beloning	€ 89.618
Belastbare onkostenvergoedingen	€ -
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 12.234
<i>Subtotaal</i>	€ 101.852
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	€ -
Totaal bezoldiging	€ 101.852

Verplichte motivering indien overschrijding	nvt
Gegevens 2016	
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1 januari 2016 t/m 31 december 2016
Omvang dienstverband 2016 (in fte)	1,0
Beloning	€ 100.109
Belastbare onkostenvergoedingen	€ -
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 14.078
Totaal bezoldiging 2016	€ 114.186

1a. Leidinggevende topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking. Tevens leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling

bedragen x € 1	Mw. M.R.M. Runderkamp
Functiegegevens	Lid uitvoerend bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1 november 2017 t/m 31 december 2017
Omvang dienstverband (in fte)	1,0
Gewezen topfunctionaris?	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja
Individueel WNT-maximum	€ 23.500
Beloning	€ 18.695
Belastbare onkostenvergoedingen	€ -
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 2.781
<i>Subtotaal</i>	€ 21.476
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	€ -
Totaal bezoldiging	€ 21.476
Verplichte motivering indien overschrijding	nvt

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking kalendermaand 1-12
Niet van toepassing.

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

bedragen x € 1	Dhr. E.W.J.M. Schokker	Mw. N. Engbers	Mw. C.G. Schermer	Dhr. E.C.J. Bond	Mw. P.L.A. Kras	Dhr. C.A. Tol	Dhr. J.G Schoorl
Functiegegevens	Lid	Lid	Lid	Lid	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/11 - 31/12	1/11 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Individueel WNT-maximum	€ 14.100	€ 14.100	€ 14.100	€ 14.100	€ 21.150	€ 14.100	€ 14.100
Beloning*	€ -	€ 1.500	€ 1.500	€ 1.500	€ 1.500	€ 1.500	€ 1.500
Belastbare onkostenvergoedingen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Beloningen betaalbaar op termijn	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
<i>Subtotaal</i>	€ -	€ 1.500	€ 1.500	€ 1.500	€ 1.500	€ 1.500	€ 1.500
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal bezoldiging	€ -	€ 1.500	€ 1.500	€ 1.500	€ 1.500	€ 1.500	€ 1.500
Verplichte motivering indien overschrijding	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt
Gegevens 2016							
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	1/11 - 31/12	1/11 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	nvt
Beloning	€ -	€ 250	€ 250	€ 1.500	€ 1.500	€ 1.500	€ 1.500
Belastbare onkostenvergoedingen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Beloningen betaalbaar op termijn	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal bezoldiging 2016	€ -	€ 250	€ 250	€ 1.500	€ 1.500	€ 1.500	€ 1.500

* Het toezichthoudend bestuur wordt bezoldigd op basis van een vrijwilligersvergoeding.

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking
Niet van toepassing.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met dienstbetrekking die in 2017 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2017 geen ontsluitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

Overige gegevens

Bestemming exploitatiesaldo over het boekjaar 2017

Het exploitatiesaldo wordt als volgt verdeeld:

• Toevoeging algemene reserve:	€ 104.636
• Onttrekking bestemmingsreserve (publiek)	€ -/ 273.488
• Toevoeging bestemmingsreserve (privaat)	€ 49.575

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum welke invloed hebben op het beeld van de jaarrekening.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant